

Агаджановъ Михаилъ

Արդիւ անուշաւ կը մասնաւ
յի հայրածոց ու ուժի հայութէ
Տառէտ զիտու խնչ պայտաւուն
առ առուստու առաջայիշէ,
ու ուժեաց գուշի ի բայր ըստ
զիտու քան ու Տառէտ առ
մի ու առ տան եւ առ առ առ առ

1/1859. 1/22. March 1st.

ԳՐԱՎ. Ե. Օ Թ Ւ Յ

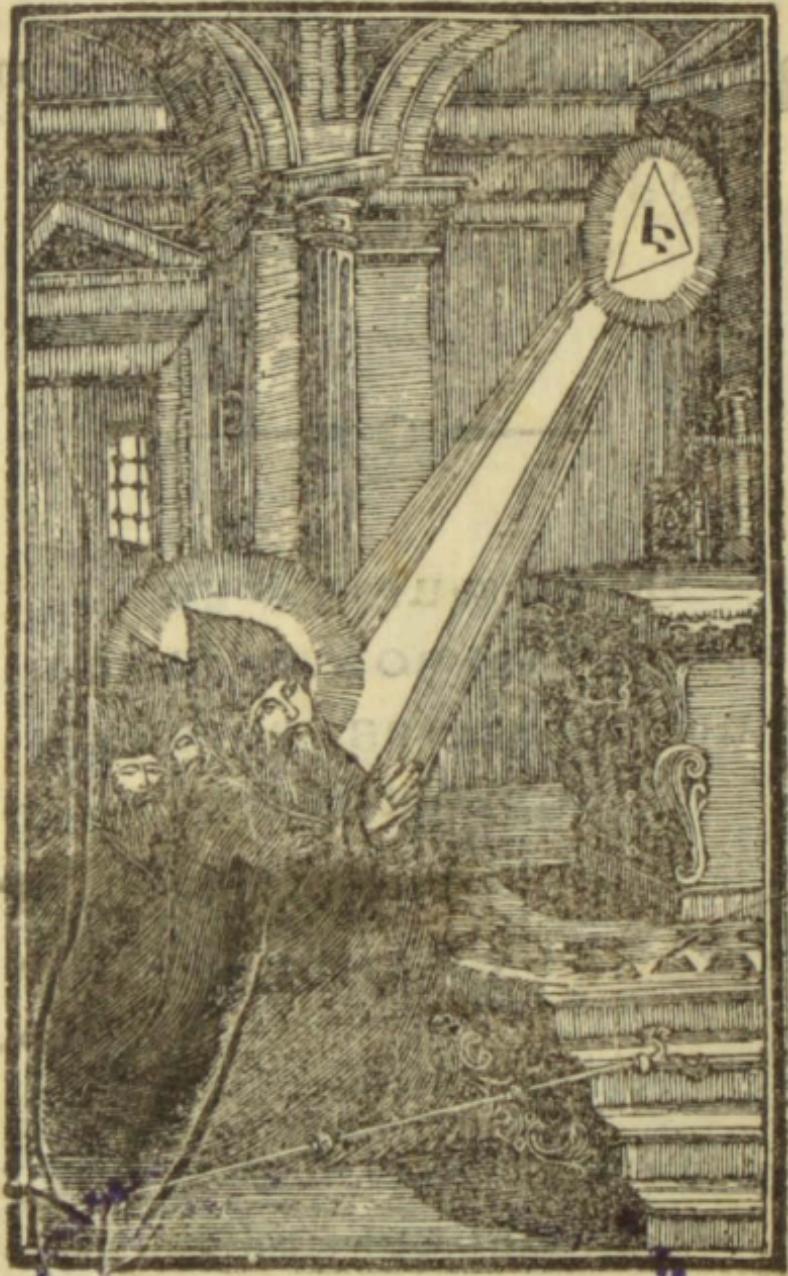
ԱՍԱՑԵԱՆ ՄՐԲՈՅՆ ԵՓՐԵՄԻ
ԽՈՒԹԻՆ ԱՍՈՐԻՈՅ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԳՈՒԹԵԱՆ
ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍԻ ՏԵԱՄԻՆ
ԱՍՏՈՒԱԿԱՏՐՈՅ ԲԱՐԵԿԱՐԴ
ԱՐՔԵՊԵՄԿՈՊՈՍԻ

ՏՊԵԱԼ

1843

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՊՈՂՈՍԻ ԱՐԱՊԵՀԱ
ԱՊՈՒՉԵԽՈՑ

Thom L

87

ԱՆՕԹՔ ԶՈՐԱՒՈՐ ՄՐԲՈՅ ՀՕՐԵ
ԵՓԻԵՄԻ ԽՈՒՐԻՆ ԱՍՈՐԻՈՅ

ԱՍԱՑԵԱԼ ԽՈՍՔ ԸՆԴ
ԱՍՏՍԻծՈՅ

1 **Տ**ես որ ղտառապանս իմ, և
զցաւս հոգւոյ իմոյ քաղ-
մամեղիս . դարձ՝ ներեա և ’ի
քեզ առաջնորդեա : Որ ասա-
ցեր՝ դարձարծւք առիս , և ես
դառնամ առ ձեզ :

2 Ինձ լքելոյս ողորմեա և ինձ
եղկելոյս օգնեա . ինձ խառ-

բելոյս ճառագայթեա . ինձ մո-
լորելոյս առաջնորդեա , որ լի
եմ մեղօք և անթիւ յանցանօք ,
և ’ի յործանս անօրէնութե տա-

րաբերեալ ծփիմ :

3 Ո՞ղ պետրոսին ծեռնարկեա .
գոչեմ որպէս մաքսաւորն ար-
դարանալ :

4 Ը նորհեա ո՞ղ զաւազակին .
բաց ինձ զդուռն կենաց ճանա-
պարհին և մեծ արքունական ա-
ռագաստին :

5 Ո՞վ խորք մեծութե և իմաս-
տութեան՝ կալզըմքոնեալս՝ որ
’ի խորս ծովուն անկեալ եմ մե-
ղօք . զերծո և զօրացո զիս առ-
նել զկամս քո , սդալ և լալ ’ի
տուէ և ’ի գիշերի զամ անօրէ-
նութի և զհեղգութին իմ :

6 Աղբեւրդ կենդանութե՞ւ ար-
բո՞ զծարաւ հոգիս իմ յառա-
տաքուղիս վտակէ քումմէ , որ
պասքեալ տոչորիմ 'ի բաղումա-
նօրէնութեց իմոց . խթեա 'ի քա-
րացեալ սիրտ իմ, և հան ինձ ար-
տասուս ապաշխարութե :

7 Պանձդ ամ բարութեց՝ շը-
նորհեա ինձ դանկի միոյ չափ
'ի բաղում քո առատ բարեացդ ,
որ չարաչար եմ տղքատացեալ և
մերկացեալ . զգեցո՞ և կերակրեա
ղիս արտասուօք ապաշխարուե :

8 Լոյս ճշմարիտ քո՞ որ լու-
սաւորես զամմարդ , լուսաւոր-
եա զիսաւարեալս մեղօք . բաց
զաչս սրտի իմոյ , և հաստատեա
յերկիւղ և 'ի սէր պատուիրա-
նաց . բոց :

9 ԱՅԻ դատեր , և մի՛ դատապարտեր զիս տէր ըստ անքառ
զազիր գործոց իմոց . և մի՛ կացուցես զիս ընդ ոյլսն՝ որք զայրացուցին զքեզ . այլ ընդ փառաւորեալսն փառաւորեա՛ , և ընդ պսակելոցն պսակեա՛ , և ընդ
բերկրելոցն ուրախացն :

10 Ըստ է ինձ տէր , բայց յուսամ յողորմութիսդ քո .
զի և շունք կերակրին ՚ի փշըանց անկելոց ՚ի սեղանոց տեառն իւրեանց . շուն կոչեա՛ զիս տը՝
զի գոյցեմ զկնի քո :

Հովիւ բարի՝ խնդրեա՛ զիս
զմոլորեալս . նաւապետ բարի
յս՝ փրկեա՛ զիս ՚ի բաղմուեն ալ-
եաց ծովու մեղաց իմոց , և տուը
ինձ նաւահանդիստ խաղաղուեն :

11. Տնաւը ինձ տէր սուդ , և
արտասուօք կարողացն զմարմինս
իմ . կակղացն զքարացեալ սիրտ
իմ , և ժողովեա զմիտս իմ 'իքեզտ
ջնջեա զբաղմութի յանցանաց
իմոց , և շնորհեա ինձ զօգուտն
իմ . ընկալ և մի' անտես առներ

զհառաչանս սրտի իմոյ :

12. Տնաւը ինձ իմաստութի ։ և
տնկեա որ զահ և զերկիւղ քո
՞ի սրտի իմում : Լուսաւորեա
զխորհուրդս իմ . կարողացն ըզ-
մարմինս իմ ' ժուժկալութիք
կալ 'ի պատուիրանի քում յա-
մենայն ժամ :

13. Բաց տէր զաչս սրտի իմոյ ,
և լուսաւորեա հոգւովդ ոքվ :
Պարգևեա ինձ առողջ խոր-
հուրդս և առաքինի վարս՝ ող-

բալ հանտպող, ահիւ և դողու
թեամբ կալ առաջի յամենայն
ժամ անզբաղ:

14 ԱՎ բարերար և մարդասէր
տէր՝ առանց չարչարանաց և
ժուժկալութեց զիարդ տղա-
տեցայց ՚ի բաղմութէ մեղաց ի-
մոց ։ զի մարմնովս տկար եմ, և
հոգւով խաւար ։ ողորմեա ար՝
և ռազ կամիս օդնեա ինձ :

15 ԱՆՈՒՍԱԿԱԼ տէր՝ մի՛ վասն
բազում չարեաց իմոց անտես
առներ զիս ։ այլ դարձիր ՚ի
յիս, և դարձն զտմենայն ցան-
կութիւն իմ ՚ի քեզ ։ և զքեզ
տուր միայն սիրել ՚ի բոլոր սրտէ
իմմէ : ՚ի նուազ և յանպաճոյՃ
կերակրոց ամբողջ պահեա ըլ-
մարմինս իմ :

16. Պատկերացն ո՞ր զանհրաժեշտ գալուստ քո առաջի աչաց իմոց . և դողացն զմարմինս իմ սգալ և լաւանդադարյերկիւղէ ահեղ դատաստանաց քոց . և մի փակեր զգութ արարչական սիւը ՚ի ստեղծուածցս քո՛ որ մեղօքս եմ մեռեալ :

17. Աճեցն ո՞ր զբարիս գործել ինձ յամ ժամ . և խափանեալ զամ չարիս ՚ի չար մտաց իմոց . ՚ի պիղծ և յանուղղայ գնացից՝ և ՚ի չար սովորութէ դադարեցն զիս . և հաստատեալ յերկիւղ և ՚ի սէր պատուիրանաց քոց :

18. Արեգակնդ արդարուեալ փըր կիչ իմ և ազատիչը յաքա՞իլցս քո ապաւինիմ , լուսաւորեալ և չերմացն զսիրտս իմ : Հրակիզեալ

զչար խորհուրդս իմ, և հալեա
զսառնամանիք մեղաց իմոց :

18 Հնորհեա որ գարուն հոգ-
ոյ իմց՝ ծաղկիւ և պտղաբերել
զարդարութե պտուղն :

19 Ի զատիչդ քն՝ ազատեա զիս
՚ի դառնաշունչ օդոց մեղաց ձը-
մերայնոց + զիսաւստեալ և զսա-
ռուցեալ հոգիս իմպայծառացն
և ջերմացն + և ցողեա զցողն շը-
նորհի ջերմութե քո ՚ի յանդաս-
տանս մտաց սրտի իմում :

20 Շնչեա որ զհարաւ քաղց-
ըութեան շնչոյ հոգւոյդ սրբոյ՝
՚ի խստացեալ և ՚ի թանձրացեալ
սիրտս իմ. և զարթուրութոստ
փայլատակմամբ քո զսառնացեալ
և զցամսիքեալ միտս իմ :

21 Ի հաց տէր զփակեալ դուռն

սրտի իմց , և Տագեա ՚ի ներքս
զլուսաւորութի ձաւագայթից
քոց : Արբեա և զաղտ մեղաց ի-
մոց , և զվերս հոգւոյ իմց բը-
ժշկեա . ամրացն երկիւղիւ քո ,
և զօրացն առնել զարդարութի
յամենայն ժամ :

22 ՚ Ղըերացն տը զգլուխ իմ
՚ի ըովսումն արտասուաց . լուս
զթարախ հոգւոյ իմց , և սրբեա
զգայարանս իմ : և զգործօղս չար-
եաց՝ փոխարկեա ՚ի զղջումն ջերմ
սիրոյ քոյ , զգաստ մարմնովկեալ
՚ի պատուիրանի քում :

23 ՚ Ճգեա տը զձեռն քո ՚ի նա-
ւաբեկեալս՝ որ ընկրմեալս եմ
՚ի խորս չարեաց . փրկեա զիս ՚ի
սաստիկ ծովտժուի բոնութի
մեղաց իմոց ալեաց : Աանձեա

տր և կարկեա զխստերախտ միտս
իմ՝ի զբաղմանց և ունայնուեց
կենցաղոյս :

24 Արբո՞ տէր զծարաւ հոգ-
ոյ իմոյ յառատաքուղիս շնորհէ
քումմէ . և մի՛ անտես առներ ըդ-
տոչորումն սրտի իմոյ : Պապա-
կիմ՝ի տապոյ չարեաց իմոց , զո-
վացն և ըռաջ զապականեալ և ըդ-
հոտեալ շրթունս իմ ջրով ողոր-
մութեան քո :

25 Օագեա տր զլուսաւորուի
և զխաղաղութի շնորհաց քոց՝ի
սրտի իմում . և զցաւագին գի-
շեր մեղաց՝ի մտաց իմոց հալած-
եա . և մարմնոյ իմոյ շնորհեա
զարիական վարս՝առաքինութե
կեալ՝ի հաճոյս կամաց քոց :
Եւ հան զփուշ մեղաց՝ի սըր-

տէ իմմէ, զի հոգի իմչարաչար
վերաւորի . և սերմանեա սերմն
բարի ՚ի սրտի իմումաճեցուցա-
նել և պտղաբերել զարդարուե-
պտուղն :

26 Հալածեա տէր զիսաւար ՚ի
հոգւց իմց, և զգեցն ՚ի լցո ար-
դարութե ճառագայթից քոց :
Զարդարեա երկիւղեւ՝ զղջմամբ
և արտասուօք զսիրտ իմ, երկըն-
շել ՚ի դատաստանաց քոց, և պա-
հել զամ պատուիրանս քո :

27 Օ արթո զիս որ յահագին
խորուէ քնոյ մեղաց . և զտարա-
կուսեալ մարմինս իմ զգաստացն
յամ գործս բարիս, խորհիլ
միշտ մեծաւ երկիւղեւ, և առ-
նել զհաճցոյս քո յամ ժամ :

28 Ա զատեա զիս որ ՚ի ծտուայ-

ութենէ մեղաց . և խառնեա' ՚ի
թիւս ծառայից քոց՝ որք սիրե-
ցին զքեղ և զտատուիրանս քո
պահեցին . տուր վերկիւղ նց' ՚ի
սրտի իմում, և ուսո՞ զիս գնալ
՚ի շաւիղս գնացից նոցա :

29 ՚մեթեացո՞ զկարիս մարմնոյ
լմոյ, և յաճախեա' յիս զշնորհս
հոգւոյդ նբյ՝ լինիլ տաճար և
բնակարան ածային կամաց քոց,
անյագ սիրով սիրել զքեղ և ա-
տել զամցանկուիս և զսէր աշ-
խարհիս այսորիկ՝ որովեղև կո-
րուստ և անցումն հոգւոյս :

30 Ոլորմեա' նոր յանմարդաբը-
նակ անապատիս, և ՚ի ձեռն սո-
րին արժանաւորեա' զիս խառ-
նիլ ընդ առաջին սուրբ հարան-
ցըն՝ արի և զգաստ ժուժկա-

լութ ժառանգել զիստացեալ
պարգևոն:

31 Առաջնորդեա ինձ տէը ՚ի
նեղ և ՚ի նուրբ ճանապարհն ,
ող առաջնորդեցեր ուրց քոց . և
զօրացն զտկարուի իմ՝ ժուժ-
կալութի և համբերութ գնալ
՚ի ճանապարհն քո ջերմեւանդ
սրտիւ:

32 Այեաց որ ՚ի նեխեալ և ՚ի
թարախեալ հոգիս իմ , և լուա
ածային ջրով . հոգեոր աղիւդ
համեմեա , և անուշահոտիւղովո-
սքվ օծեա , և զկատարեալ ա-
ռողջութի ընձեռնեա :

33 Անոսրացն որ զքուն աչաց
իմոց , և թափեա զնիրհումն ՚ի
գլխոյ իմոյ . զի ծանրացեալ
դանդաղանօք՝ պաշարէ զմարմի-

Նըս իմ։ Արա զիս որ արթու-
նըս և պատրաստո յամ ժամ,
զի զգաստութե և արդարութե
վարեցից զիեանս իմ։

34 Տես որ զլքումն որովայնի
իմոյ որ զօրացեալէ ՚ի վր իմ,
հանապաղ ցանկայ կերակրոյ և
մըպելոյ՝ և համեղութե խորտ-
կաց ։ այլ դու որ յամի կարօղ՝
կտրեա զցանկութիւն մարմնոյս
տենչանաց ։

35 Եւ քանզի միտք իմ ցնդեալ
պղտորեալ բանդագուշեալ շրջե
՚ի հոսանս երկրաւոր կենցաղոյս ։
այլ դու որ լուսաւորեա զաչս
հոդոյս առանց զքաղմանց և
երկմտութեց, արի և զգաստ ա-
մենայորդոր փութով դաւդիտ
ածային սիրով քոյ ։

36 Հալածեա̄ ո՞ր զամչոր մը-
տածմունս Երկրաքարշ ՚ի խոր-
հըդոց մտաց իմոց . արմատ քար-
եաց տնկեա̄ հաստատութե ՚ի
սրտի իմում, և պառազ շնորհաց
՚ի հոգիս իմ նկարեա̄ :

37 Վ զաչեմ բարերար և ողոր-
մած տէր՝ արթունս և զուար-
թունս պատրաստեա̄ զիս . ուսն
ինձ գնալ ՚ի ճանապարհոքո բա-
րի, զի արժանի եղեց մեծի փա-
ռաց քոց :

38 Եւ քանզի ցանկութի ճա-
շակման՝ ամենայնիւ զբաղեցու-
ցանէ զմիտս իմ . արդ՝ հալածեա̄
զորկորստութի յինէն յորմէ խա-
բեցայ միշտ . և կերակրեա̄ զիս
Երկիւղիւդ քով սրբով :

39 Վ բաքեա̄ ո՞ր զմի ՚ի սերով-

Արքունիք
2

բելցքոց՝ բերելով կայծակն հը-
րոյ մերձեցուցանել՝ ՚ի շրթունս
իմ. և հանցէ ՚ի բաց զանօրէնու-
թիւնս իմ, և զմեղս իմ սրբես-
ցէ. և զխորհուրդս իմ մաքրես-
ցէ, և զաղտեղութիւն իմ ջնջես-
ցէ. և լուսաւորեսցէ զմիտս իմ՝
ժառանգելնովաւ զկեանսն յա-
ւիտենից :

40 Վրաքեա՛ որ զբաժակ հւ-
րախարար հոգւցդ որ ՚ի յեղ-
կելիս՝ որ ծարաւիմս առ քեզ.
արքո՛ և զուարթացո՛ զեռանդն
սիրոյ քո. լոյծ և ՚ի բաց ջնջեա-
զմբուր դառնութե յանցանաց
իմոց :

41 Վրաքեա՛ տէր զլոյս քո, և
լուսաւորեա՛ զմիտս իմ՝ և ըշ-
խորհուրդս իմ լուսով գիտուե

քո . զիստւար մտաց իմոց հա-
լածեա , և զտկտրութի անձին
իմոց կակղացո՞ի ջանս և ՚ի վաս-
տակս հոգւոյ իմոց :

42 Վուաքեա առ զհրեշտակ խա-
ղաղութեան քո վերակացու և
պահապան անձին իմոց՝ ող իշ-
խանութի , գնալ ՚ի վերայ իժի
և քարբի , և կոխել զամ զօրու-
թիս թշնամոցն . և զիս պահեա
տէր որպէս բիբ ական ընդ հո-
վանեաւ թեոց քոց :

43 ՞՞որժամերթայցեմ ՚ի ճանա
պարհի , մի թողուր զիս միայն .
այլ առաքեա զօդնականութի քո
զկնի իմ՝ պահելով զիս յամե-
նայն փորձութեց ստանայի ՚ի
տուէ և ՚ի գիշերի , և չտալ թցլ
մեղանչել յողուողու և թցլ մը-

տաց իմոց , այլ կոծել ղկոծ 'ի
մբ մեղաց և անօրէնութե իմոց :
44 Պահեա զիս ար 'ի քանից և
'ի գործոց , 'ի տեսութեանց և 'ի
գերիչ խորհրդոց . և զերկիւղ
դատաստանի քո տպաւորեա 'ի
սրտի իմում , անզբաղ յօժա-
ըութե մտօք փութալ և պահել
զողատուիրանս քո :

45 Փակեա ար զդուռն մեղաց
իմոց . և ըաց ինձ զդուռն ըու-
սոյ . և արդարուե , զի երկիւղա-
լց սիրովեկից զհետ իմոյ արար-
շեդ , որ ասացեր՝ Եկայք առիս
ամաշխատեալք : Եւ դարձեալ
թէ՝ որ խնդրէ , առնու . որ
հայցէ , գտանէ . և որ բաղնէ՝
բացցի նմա :

46 Կայեաց ար 'ի մերկութիւն

անձին իմց՝ զոր կողոպտեաց
թշնամին . և այժմ խայտառակ
և տմօթալից կամ առաջի քո :
Մարդասիրեա և զգեցն ինձ
հանդերձ , մոյծ և ուրախացն ՚ի

կոչումն բաղմելոց քոց :

47. Օ գեցն ինձ տը զպատմու-
ճանն զառաջին զոր մերկացայ
մեղօք իմավք . ցոյց զանոխակա-
լութիւն քո յիս , և լուսափայլ
ողորմութեք քո զարդարեա ըլ-
մերկութիս իմ :

48. Ա նւոր տը աղտղակի անառա-
կես՝ որ ամօթով կամ առաջի
քո . զգանձ հայրենի վատնեալ
սովորահ կորնչիմ , կերակրիլ
հաւասար եղէ խողից անասնոց
և նմանեցայ նոցա :

49. Ո՞ի մերժեր զիս տը ՚ի հայ-

ըԵնի գթոյ քոյ . Համարձակիմ
 ՚ի խնամ սիրոյ քոյ . ՚ի ծնողէդ
 վերջացայ , և զորդիուի իմ ու-
 րացայ : Հայր՝ մեղայ յերկինս
 և առաջի քո , չեմ արժանի կո-
 չել որդի քո , արա զիս իբրև մի
 ՚ի վարձկանաց քոց :

50. **Օ** արդարեա զիս տէր մե-
 ծաւ երկիւղիւ քո . և դարձն
 յանառակուե՝ ՚ի յարդարուի ,
 յաղտեղութէ՝ ՚ի սրբութի , ՚ի
 ծուլութենէ՝ ՚ի զգաստութի ,
 ժուժկալութէ դնալ ՚ի ճանա-
 պարհս քո ուղիղս :

51. **Դ**ադարեցն զիս տէր ՚ի չա-
 րաշար խորհրդոց իմոց , և յառ-
 նելոյ զկամն մտաց իմոց և մարմ-
 նոյ իմց . զահագին օր դալըստ-
 եան քո առ նկարեա առաջի ա-

չաց իմոց՝ դողալ և սարսիլ՝ ի դա-
տաստանաց քոց :

52 Պայծառացո՛ տը զլապտեր
հոգւոյ իմոյ որպէս կուսանացն
իմաստնոց . և շնորհեա պատրաս-
տիլ արթնութե՝ ընդ առաջ ե-
լանել երկնաւոր փեսայիդ , զի
մի՛ մնացից արտաքս որպէս յի-
մար կուսանսն :

53 Կանո՛ տը ինձ զՃանապարհա-
քո , և ուսո՛ ինձ զարդարութիս
քո . հեռացո՛ տը զմարմինս իմ
՚ի խորհրդոց չարեաց՝ և հաս-
տատեա յերկիւղ բարեաց , ոք
և անարտա կեալ առաջի քո յա-
մենայն ժամ :

54 Օ անօրէնութիս իմ ջնջեա
տը . ՚ի յոյս բարեաց և յերկիւղ
քո զմիտս իմ բեկեռեա , լցեալ

սիրով սպասել և ակն ունել մե-
ծի գալստեան քո :

55. **Օ**օրացն զիս որ ՚ի պատ-
ուիրանաց քոց՝ անսալ երկիւ-
ղիւ , դողալ և սարսիլ ՚ի դա-
տաստանաց քոց , խնդրել զար-
դարութիւ և զիրաւունս երե-
սաց քոց , առնուլ զոյարգես շը-
նորհաց քոց :

56. **Վ**րձակեա զիս որ ՚ի կապա-
նաց մեղաց իմոց . և զշնացեալս
մեղօք՝ վերստին նորոգեա . և
զիստարեալս ՚ի ցանկութ մարմ-
նոցս՝ լուսաւորեա գնալ ՚ի ճա-
նապարհս խաղաղութ , զի տես-
ցեն տչք իմ զփրկութիւ քո՝ զոր
պատրաստեցեր սրբոց քոց :

57. **Վ**Ճշկեա տէր զանքժշկելի
հիւանդութիւ իմ՝ որ կարկամ-

Եալ դնիմ 'ի մահիճս մեղաց ի-
 մոց, և գեգերեալ կտմ'ի դուռն
 երկրորդ սելովմայ, սպասել և
 ակն ունիլ մեծի գալստեան քո:
 58 Հրամայեա որ ինձ ոոպ զան-
 դամալուծին առողջանալ, խոր-
 տակել զանկողինս ցաւոց իմոց,
 շրջել ընդ կտմարարս քո 'ի տան
 ոն, և 'ի գաւիթս ոյ ծաղկիլ և
 ոչ մեղանչել: Խորտակեա տէր
 զբոնուի սպնյի: Հատ և 'ի բաց
 ընկեա զզօրութի նորա • արգել
 զյարձակումն նը 'ի վերայ իմ.
 զի տարապարհակ վարեալ զմիքր-
 մինս իմ, տանի յընդարձակուի
 ճանապարհի՝ որ տանի 'ի կորուստ
 և յապականութի:

59 Յիշեցն որ զբաղեալ և մո-
 ռացեալ մտաց իմոց՝ զահաւոր

և զսոսկալի դատաստան քո , ըգ
պատիւ և զփառսն արդարոցն ,
և զաններելի տանջանսն մեղա-
ւորացն . և նոքօք զարհուրեալ
դողացն զմարմինս իմ՝ տեսա-
նել զմահ հանապազ առաջի ա-
չաց իմոց :

60 Իւեւուա տը զմարմինս իմ
ընդերկիւղքո՞ւ և ըսէր պատ-
ուիրանաց քոց , և զհրամայեալսն
՚ի նմա՝ երկիւղիւ լսել , առանց
ձանձրութե կատարել միշտ՝ և
մերկանալ ՚ի մեղաց և ՚ի ցանկու-
թեց կենցաղոյս , և պայծառա-
նալ վարուք առաքինութե :

61 Փրկեա զիս տը ՚ի գաղտնա-
ձիգ նետից ստնյի , որ բազում
մեքենայիւք պատեալ պաշարէ
զիս : Աւար առեալ զմիտս իմ՝

վարէ ՚ի գերութիւն ցանկութե մեղաց , առնելով ծաղը և այսին կատականաց թշնամեաց :

62 Պմբացն զիս տէր յերկիւղ քո , և զօրացն զօրութիւն քո . զիւանդութիւն հոգւոյ իմոյ առողջացն , և զցաւս մարմնոյս բժշկեա . և զջերմութիւն սրտի քո՝ հաստատեա ՚ի սրտի իմում , չարչարակից լինիւ սրբոց քոց :

63 ՚Ի արձն զգերեալս ՚ի ստնյէ . և զմեղօք վաճառեալս եգիպտական և խիստ տանջանացն՝ փըրկեա ՚ի բռնակալ չար սպասաւորոց դիւացն . և յեղէգնակոխ մեղացն հանցես՝ և արկցես զիս յերկիրն աւետեաց :

64 Պնկվմեա որ զթշնամին իմ որպէս զգօրութիւն փարաւոնի ,

զիս սպառնացեալ ՚ի վերայ իմ
խրոխտայ դարձուցանելով զիս
յառաջին յանցանսն ընդ իշխա-
նութե իւրով՝ ծառայել մեղաց
և անօրէնութեց:

65. Օ Երծոն զիս տէր ՚ի լերինս
քարանձաւի՝ կամ ՚ի տեղի ա-
նապատի, ուր և ողորմութե քո
առաջնորդեացէ ինձ, հանդի-
պիլ մեծի փառաց անուան քո •
տուր ինձ զթես աղաւնակերպ
հոգւցդ ոքյթուչիլ և վերանալ
խառնիլ յերամս արդարոցն:
66. Փամանեցոն զիս որ յօթեւանս
արդարոց քոց, և զհանդիստ աշ-
խատութե սուրբ հարցն պար-
զեւան ինձ • անտես արա զյան-
ցանս իմ, և դաստորեալ պայ-
ծառացոն ընդ սուրբս և ընդ սի-

ըԵլիս սննուան քո :

67 ✠ աստատեած տր զխաղաղութիւն կենաց՝
անձին իմայ . զի մի՛ խոտորիցիմ
յաջ կամ յահեակ . և դատա-
պարտիմ յաւուր գալստեան քո՝
պահանջելով զյետին նոքարա-
կիտն մինչ իսպառ :

68 Ո՞ի մերժեր զիս ՚ի բաղմա-
գութ ողորմութեց քոց . զա-
պաւինեալ ՚ի քեզ ամրացո՞՝ ա-
ներկիւղ պահելով յամորոգայ-
թից ստիյի , զի մի՛ գերի վարեալ
տանիցէ զմիտս իմ ՚ի զբաղումն
և ՚ի չար ծառայութիւն :

69 Ուսո՞ զիս տր առնել զար-
գարութիւն , խօսել զջմարտութիւն ,
սիրել զսրբութիւն և ատել զաղ-
տեղութիւն , խոտորիլ ՚ի չարեաց և

գնալ ՚ի ճանապարհս բարեաց :
 70 Վարեցո զիս որ յորսողաց՝
 որք գտն ՚ի վերայ իմ ըմբռնել
 զիս ՚ի մեղս և ՚ի ծուլութի ան-
 ժուժկալուն, մոռացումն առ-
 նել յանցանաց իմոց, և ոչ տալ
 յիշելոր հատուցման, և զսար-
 սելի պատասխանն որ ասէ՝ Եր-
 թայք յինէն անիծեալք ՚ի հու-
 րըն յաւիտենից :

71 Կտնգնեա զիս տէր ՚ի գլոր-
 մանէ . և ՚ի բազմամեղ անդրն-
 դային խորուն վերացո և բարձ-
 րացո թեօք հոգւցդ սրբոյ ՚ի
 խնդրուածս հաճոյից, ՚ի նորո-
 դումն և ՚ի լուսաւորութի մը-
 տացս, ՚ի ջնջումն մեղացս, և ՚ի
 կատարումն սուրբ պատուիրա-
 նաց քոց :

72 Խնդրեա տէր զեղծեալ և
զկորուսեալքո պատկերս, որ ՚ի
մէջ աղբի և տղմի մեղաց փակ-
եալ կամ. գիտ ածեալ աւելաւ
շնորհի քո, և Դիր ՚ի գանձանակն
առաջին յորմէ անկաւ:

73 Ե՛կ տէր ՚ի տեսութիւն հե-
տանդացեալ հոգւոյ իմոյ, Դիր
զձեռն քո ՚ի վերայ իմ. բժշկեա
ասելով՝ զօրացիր առ զմահիճս
քո, և Երթ ՚ի տուն քո արդա-
րութեան:

74 Ե՛կ տէր ՚ի խնդիր մոլորելոյս,
որ յածեալ շրջիմ արտաքոյ հօտի
պատուիրանացքոց. գաղանաբեկ
եղեալ և քարավեժ մեղօք կա-
ռափնատիմ ՚ի դիւաց. ըմբռնեա
և ած ՚ի փարախ հայրենի, և
խառնեա ՚ի գառինս հօտի քո:

75 Հետևեա որ զիետ ձողոպ-
րելցո՞իքն , արագապէս փու-
թացիր . հաս և ըմբռնեա զտ-
պստամբեալս ՚ի ձայնէ կոչման
քո , և դիր ՚ի բանդ կապանաց
անխզելի սիրոյ քո :

76 Ո՞ի թողուր զիս որ հեռա-
նալ ՚ի սիրոյ պատուիրանաց քոց՝
և ՚ի վարուց առաքինութեանց .
այլ յորդորեա առաւելուլ յամ
գործո արդարուե , առանց մե-
ղաց և առանց իրիք խափանուա-
ծոց պաշտել զքեզ որբութե և
արդարութե առաջի քո զամ
աւուրս կենաց իմոց :

77 Ո՞ի մատներ զիս որ ՚ի ցան-
կութի մեղաց , ՚ի քուն աչաց և
՚ի ցանկութի մտաց . այլ պարսպեա
երկիւղեւ , և ապրեցն յամենա-

Հնար չար դիւացն և յաշխար-
հական զբօսանաց :

78 ՎԻ յտպաղեր տալ ինձ ըդ
փրկութի հոգւց և զջերմութի
սիրց , զկերակրոյ պարկեշտութի
և զմարմնոյ ժուժկալութի , զար-
տասուաց բղիսումն , զանդադար
աղօթս , զհնազանդութի և զհամ-
բերութիւն յուսոյ :

79 Քաղթեա տը հակառակա-
մարտին իմց , և զօրացն զիս ընդ-
դիմակաց լինիւ պատերազմողին
՚ի վերայ իմ . և զգեցն ինձ ըդ
զրահն հաւատոյ , պահօք և ա-
ղօթիւք սրբել զաղտս ցանկութե
և զխորհուրդս մարմնական , և
առնուլ զշնորհս փրկական :

80 Տուր ինձ տը տեղի ապաշ-
խարութե , աշխատութե հան-

գիստ , խաղաղութե հոգի և արդարութե ճանապարհ , ամրութե զեն , հաստատութե յոյս և պընտութեան Երկիւղ :

81 Ի՞նցով զիս տէր ընդ անհուն անցից մեղաց՝ խորաթոիչ ծովահեղձ ցանկական կենցաղոյս . և շնորհեած ինձ լոյս աչացս և մըտացս տեսութիւն , հանգիստ կենաց , հանդիպումն շնորհաց , շաւիղս ճանապարհացն արդարութեան :

82 Ընորհեած ինձ տըր լուլ աչացս , արտասուաց հոսումն , մեղաց սուգ մտաց , սրտի Երկիւղ , ոսկերաց իմոց սարսափումն և դողումն վու տանջանաց , կենաց ճանապարհ և անդադար պաղատամնս :

83 Արիացն զիս տէր ՚ի պատ-
ուիրանաց պահպանութի, որով
յայտնի ժուժկալութի ՚ի մարտ
պատերազմի, բանսարկուին յաղ-
թութի, ՚ի մարմնի մեռանիլ, և
պայծառանալ ՚ի հանդիսի:

84 Լեցն զիս տէր Երկիւզիւ և
զղջմամբ, արտասուօք և հառա-
չանօք, սիրով և սրբութը, շը-
նորհօք և ճշմարտութը, դիտութը
և ամ առաքինութը:

85 ՞Նշեա որ զբաղմութի մե-
ղաց իմոց, և թափեա զմբուք
դառնութե յանցանացս. և պա-
րարեա զսիրտ իմ արբմամբ ոք
հոգւոյդ. և զփշաբեր մարմինս
իմ լցն շնորհօք, զարգացն և ՚ի
պտղաբերութի փոխարկեա:

86 Վրեւեցն տէր զշնորհս քո՝

զգութ և զողորմութի քո ՚ի պաշտօնեայս քո . և տաճարացն զիս բնակարան լինիլ ամենառը հոգւցդ , մի՛ ևս ծառայել մեղաց

և ապականութեց :

87 Բժշկեա զիս որ ՚ի հպարտութե և յամբարտաւանուե , ՚ի սնափառութե , ՚ի մարդահաճութե և յոխակալուե , ՚ի նախանձուե և ՚ի յատելուե և յամչարութենէ :

88 Փրկեա զիս որ ՚ի մարդկային գովեստից՝ ՚ի փառաց և ՚ի մեծարանաց . լոյս կարծելով զիսաւարը՝ համբաւեն ՚ի վերայ իմքարի՝ զեղկելիս և զողորմելիս : Համբաւեն զիս առաքինի , և ես եմ արտասուելի և անթիւ մեղօք լի՛ , ծածկեա զիս ՚ի լուսոյ

սուտ գովութեց և երանութեց ,
 զի ոչ դիտեն զմեղս իմ :
 Երեխմ սրբութեք , և լի եմ
 աղտեղութեք . կերպարանիմ ա-
 ռաքինութեք , և կեամ անառա-
 կութեք . փայլիմ երկիւղածու-
 թեք , և վարիմ մարդահաճութեք .
 Ճանաչեմ զՃշմարտութի , և խօ-
 սիմ զստութի . դիտեմ զարդա-
 րութի , և դործեմ զանօրէնութի :
 89 Վաւեա զիս տէր ՚ի մեղաց
 և ՚ի բամբասանաց . և թող ինձ
 զանժուժկալուեն և զժուլուեն,
 զորկորստուեն և զդատարկաբա-
 նութեան , զցանկութի աղտե-
 ղութեն , զհայհցութի և զնմ
 բիծո չարեաց :

90 Լացո՞ զիս տէր հաստատուն
 անշարժ ՚ի տեղի փորձանաց պա-

տերաղմի , առանց Երկիւղի քաջ
և պինտ հաւատով և յորդորա-
կան սիրով զօրավիր լինիւ ընդ
եկելոց դիւտցն ՚ի վերայ իմ .
զինեա զիս ամրակուռ զինուքո
տալ պատերազմ և յաղթելթըշ-
նամոյն հակառակամարտին , որ

կամի խսպառ զիս որսաւ :

91. **Օ** ընկղմեալս տեր ՚ի խորս
մեղաց հանցես և բերցես ՚ի լոյս
պատուիրանաց քոց . և առ քեզ
կոչեսցես զհեռացեալս ՚ի քեն ,
և թողցես զգործս իմ անառա-
կութե . զապաւինեալս ՚ի քեզ
միսիթարեսցես . զարձակեալս ՚ի
կապոյ պատուիրանաց քոց՝ ըմ-

բռնեա ընդ լուծ սիրոյ քո :

92. **Օ** զութ սիրոյ քո տր միա-
սորեա յիս , և զարգելեալս ՚ի

կապանաց բանտի՝ արձակեա . և
խզեա զկապանս մեղաց իմոց . ա-
ռաջնորդեա ինձ ’ի ճանապարհ ,
և տեղի յարկից պատրաստեա ,

և պսակեա ընդ նբս քո :

93 Հաղորդու արա զիս որ ած-
ային սիրոյ քո , սիրել զպատուի-
րանս քո և գնալ ’ի ճանապարհս
քո , չարչարիլ մինչեւ ցմահ վ՛-
անուանդ քո , մտանել ’ի փառա
և դասիլ ընդ նբս քո , և ուրա-
խանաւ միշտ ընդ կամարաս քո :

94 Վաթա ’ի մեղուցեալ և յեղ-
կելի անձն իմ որ . խափանեա
զանառակ ցանկուիս իմ . սրբեա
զաղտեղութի մեղաց , և քառեա
զանօրէնուիս իմ . բժշկեա ըդ
վիրաւորեալ հոգիս , և առող-
ջացն զմիւանդացեալ մարմինս

իմ . ցրուեա՛ զչարն յինէն , և
ժողովեա՛ զքարիս և լից զպա-
կասութիւնս իմ :

95 Վռաջիքո անկանիմև խընդ-
ռեմ զթողութի մեղաց իմոց .
զպաղատանս իմընկալ , և քաւիչ
լեր յանցանաց իմոց . պայծառա-
ցո և լուսաւորեա՛ զխորհուրդու
և զմիտս իմ . կարողացո՞ զմարմինս
իմ անդադար կալ ’ի փառաբա-
նութի անուանդ քում ոքյ :

96 Օ անկեալս մեղօք՝ կանգնեա-
նոր , և զխոցեալս ’ի թշնամոցն
դեղապատեա՛ . բարձ զցաւս մե-
ղաց , և վերացո՞ զկսկիծ յանցա-
նաց . յափշտակեա՛ ’ի դառն
դահճաց , և աղատեա՛ յանողորմ
տանջանացն . ’ի մարմնական յըդ-
փանաց հեռացո՞ , և ’ի դասս ձըդ-

Նուռորացն դասեցն :

97 | Եր վերակացու և պահապան անձին իմց՝ ովտը իմ յ՛ս •
պահեած զիս 'ի դիւաց , և փրկեած
զիս 'ի մարդկային փորձանաց :
Հակառակողաց յաղթեած և կացն
զիս 'ի մէջ պատեքազմողաց՝ քաջ
և ընտիր լինիլ . գործակցեած ինձ
լինիլ . քաւարտն մեղաց՝ և համբե
քել վշտաց , առաքինաջան գոր-
ծովք հանդիպիլ . քում ածային
շնորհացդ :

98 | այ ինձ տը՝ վայ ինձ . զի
մեղօք կործանեցայ , և մտօք ի-
մովք աղտեղեցայ . 'ի բարեաց
ունայնացայ , և 'ի սիրոյ ցամա-
քեցայ . 'ի լալոյ խաւարեցայ , և
'ի գնուլոյ դադարեցայ : Ո'չ ու-
նիմ աչս լալոյ և արտասուաց ,

Տվիմտարակուսեալ՝ զի յոյս և
ակն բարեաց ոչ ունիմ։

99 Լանդնեա տէր զտարաբեր-
եալ անձն իմ՝ որ լի եմ մեղօք
և անթիւ յանցանօք . և խարշ-
եալ և տրոհեալ եմ ամ անդա-
մօքս՝ յոտից մինչև ցդլուխս ա-
պականեալ և շիք հնար բժըշ-
կութե, եթէ ոչ 'ի քէն որ իմ
յս . խոնարհեա առ վիրաւոր-
եալս գեղատուութե, և մի' գար-
շիր 'ի չարահոտ ախտացելոյս :

100 Հեռացո՞ որ զբերան իմ 'ի
բամբասելոյ և զլեզու իմ 'ի չար
խօսելոյ , զականջս իմ 'ի չար
լուր լսելոյ և զձեռս իմ 'ի յա-
փշտակելոյ , և զոտս իմ 'ի յա-
նառակ գնացս երթալոյ . և զա-
մենայն անդամս իմ զգաստացո՞ ,

միշտ զհաճոյս քո կատարել :

101 Առեղայ քեզ տըր մեղայ , զի
յանցեայ զպատուիրանաւ քով .
՚ի լուսոյ կենաց ելայ , և մոայ ՚ի
խաւար մեղաց ցանկանալով աղ-
տեղութեց : Ի սիրոյ քո հեռա-
ցայ՝ ըմբռնեցայ ՚ի չարէն , և ե-
ղէ որդի կորստեան . ողորմեա
ինձ բազմամեղիս բարերար՝ զի
դու միայն ես մարդասէր :

102 ՚Ի քեզ տըր ապաւինիմ՝ որ
քաւարան ես մեղաւորաց և փա-
խուցելոյս դարան , արա փախը-
տական զթշնամին իմ : Օգնական
զայլ ոք ոչ ունիմ , բայց զքեզ
միայն ունիմ պահապան անձին
իմց . ՚ի վտանգից փրկեա , ՚ի յո-
րոգայթից սպրեցո , և արժանի
արա դիս լինիւրդի յաւիտենին :

103 Աղորմեան ինձ տը կենաց և
քաւիչ մեղաց , կատարիչ խըն-
դրուածաց և արձակիչ կապե-
լոց, բաշխօղ պարգևաց և տուիչ
ամենայն շնորհաց :

104 Լուր տը զաղաշանս իմ, և
ընկապ զպաղատանս իմ . քաւեա
զյանցանս իմ, և կատարեա ըզ
խնդրուածս իմ . արձակեա զկտ
պանս իմ, և բժշկեա զհոգի իմ .
առողջացո զբարմինս իմ, և ուղ-
ղեա զգնացս իմ . փութացո զիս
ժամանել յօթեանս նբց քոց :

105 Հալածեա տէր զբազում
ախտաժետութիս իմ, զցաւս 'ի
մարմնոյս՝ և զաղտ 'ի հոգւոյս,
զքուն 'ի գլխոյս՝ և զյագումն
որկորոց : Պահեա շնորհուրդս
իմ անզբաղ , զսիրտ իմ նբ՝ և

զմիտս իմ լուսաւոր, զցանկութիս՝ առ քեզ, և զյօժարութիս՝
 յաղօթս ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի։
 106 Իղիսեա որ ՚ի գլուխս աղբիւր վտակաց, և զանդս մտաց
 իմոց առոգեա ։ զաղտ յանցանաց
 իմոց լուա, և սրբեա զթարախ
 վերաց իմոց ։ զփուշ մեռաց իմոց
 խլեա, և տնկեա զըսյս կենաց։
 Աճեցն տէր զարդարութի, և
 նուաստացն զանօրէնութի ։ մեռն
 զմարմնոյ ցանկութի, և նորոգեա
 զհոգւսյս կենդանութի։
 107 Կոչեա տէր զմեղուցեալ
 անձն իմ ՚ի քեզ, զի մերձենալ
 առ քեզ ոչ իշխեմ։ պատկառիմ
 յամօթոյ, և զարհուրիմ ՚ի գործոց
 իմոց ։ ոչ ունիմ առ քեզ
 համարձակութի, զի ես ինձեն

եմ կորուսեալ։ Ի ոք պատուի-
 րանաց քոց հեռացայ, և մերկա-
 ցայ ՚ի փառաց քոց ։ այլդու ողը
 գթա՛ յիս և ողորմեա՛, զի ստեղծ-
 ուած եմանարատ ձեռաց քոց ։
 108 Ա՛չ իշխեմ տէր անյօյս լի-
 նիլ, զի ողորմած ես գթած ։ և
 փառս անձառ խոստացար դար-
 ձելոց մեղաւորաց ։ այլ ես զար-
 հուրիմ և դողամ, և երկնչիմ ՚ի
 բազում և յանթիւ մեղաց իմոց ։
 զի պատրեալ խաբեցայ յորսո-
 ղէն ։ և արդ զի՞նչ լինիմ եղկելիս՝
 որ տարտկուսեալ եմ ՚ի կենաց ։
 109 Արա՛ զիս տէր ՚ի սուգ և
 յարտասուս վա՛ մեղաց իմոց ։ զի
 ծանրացեալ եմ անօրէնուե բե-
 ռամբ և յագեալ աղտեղի խոր-
 հըդով ։ շատ ներեցեր ինձ զի

ոչ խրատեցեր զիս ՚ի մարմնի .
արդ սարսեալ դողամ , թէ ոչ
մնան ինձ այպիսիս չարեք :

Աղաչեմ բարերար տէր՝ մի'
կոչեր զիս յատենի , և տանջա-
նաց մի' մատներ զիս . այլ փըր-
կեա՞ի հրց գեհենին , և՞ի վտան-
դիցն ապրեցն և ողորմեա ինձ .
զի դու միայն ես մարդասէր :
110 Ա այ ինձ որ՝ զի ծփանք
տարակուսանաց պատեն զիս , և
զսիրտ իմ խռովէն . զոր աղօ-
թեմ ոչ գիտեմ : Սաղմոսեմ և
ոչ իմանամ . շըթունք իմ բար-
բառի , և միտք իմ ճողոպրեալ
յածի այսր և անդը՝ և զկայու-
մլն ոչ ունի :

Եւ կամիմզի իցէ անդ՝ բայց
ոչ դադարի . ոչ տեսանի արդ-

Եօք և ոչ ըմբռնի . զուր աշխա-
 տիմ և ոչ ինչ օգտիմ . ող ձայն
 հնչեալ պղնձի և ծնծղայի՝ թա-
 փուր և ունայն դատիմ . և ան-
 պառւդ դտանիմ յամ բարեաց :
 111 Ծնկալ տը զմոլորեալս որ
 փախուցեալ կամ 'ի լերինս , ող
 ծառայ չար 'ի տնէ հալածեալ
 վասն մեղաց : Եւ 'ի սուրբ եղ-
 բարց հրաժարեալ եմ , 'ի սուրբ
 պաշտամանց հեռացեալ . զի սի-
 րողէի մեղաց՝ և նախատինք կը-
 րոնաւորաց , անյագ 'ի մեղաց և
 'ի զըկանաց :

Անդութ էի աղքատաց , և
 հակառակ սպասաւորաց . անո-
 ղորմ էի հիւանդաց , և անմիսի-
 թար աշխատողաց . չէի իսկ ար-
 ժանի կալ 'ի մէջ ճգնաւորաց :

112 Հանգո՞ տր զշնորհս հոգ-
ւոյդ նըյ ՚ի վերայ իմ, որ միայն
եմ ՚ի պատերազմի առանց օդ-
նականի : Արբեա տէր զտաձար
հոգւոյ իմց , և առիս լէր ընդ-
երեկոյս : Բաց զաջս հոգւոյ ի-
մոյ , և լուսաւորեա զմիտս և ըզ-
խորհուրդս իմ :

Տուր ինձ զօրութի տէր իմ
յն , և ընկալ զօրհնաբանութի
բերանոյ իմոյ : Ֆխոր քնոյ գի-
շերոյ զտրթո՞ զիս գոհանալ և
օրհնել զքեզ որով զմեղս իմ
քաւեցից : Ընորհեա ինձ սուդ-
և արտասուս լալոյ և սգալոյ , և
անդադար աղօթելոյ առաջեքո:

113 ՚Ի ատեա տր զդատապար-
տօղն իմ որ յանդգնի ՚ի վերայ՝
մարտ եղեալ ընդիս ցանկութի-

և անժուժկալութե , ծուլութե
 և որկորստութե , փառասիրութե
 և մարդահաճութե , բարկութե
 և սրտմտութե , ատելութե և չա-
 րաչար հայհցութե , սնափո-
 ռութե և սնապարծութե , հը-
 պարտութե և ամբարտաւանութե ,
 բանիւք և գործովք և խորհըր-
 դովք զօրաժողով լինել՚ի վր իմ
 և ընկղմէ զիս ՚ի խորս չարեաց :
 114 Ափուեա որ զշնորհս քո ՚ի
 վերայ մասանց անդամոց իմոց .
 Ես տեր զմարմին իմ արիութե
 և ժուժկալութե , և զհոգիս իմ՝
 երկեւղիւ և դողութե . զսիրտ
 իմ սիրով և արդարութե քո ,
 և զմիտս իմ լուսով և իմաստութե
 քո . զխորհուրդս իմ հանձարով
 գիտութե քո , և զոտս իմ գնալ

'ի շաւիղս արդարուեն, և զբերան
 իմ անդադար սաղմոսելքեզգո-
 հութը և օրհնութը • զաչս իմ
 յորդաբռուղիս արտասուօք, և
 զհոտոտելիս իմ հոտոտել զհոտ
 գիտութեան 'ի կեանս • զլսելիս
 իմ լսելով զձայնն աւետեաց որ
 ասէ, թողեած լիցին քեզ ամե-
 նայն մեղք քո:

115 Ո՞ինչե յերբ անսաս տեր
 չար գործողին, որ ո՞չ յագի ի-
 մով կորստեամբ • այլ հանապազ
 սկիզբն առնէ չարեաց, և 'ի բաց
 կորզեալ խափանէ զիս 'ի բար-
 եաց և յառաքինութեց • և հե-
 ռացուցանէ զիս 'ի որբութեց,
 և 'ի յաւիտենից կենաց արտաքս
 հանէ զիս:

Խաւարեցուցանէ զլուսաւո-

բութի աչացս , և ապականելով
գերէ զմիտս իմ . և վարէ զիս 'ի
չար ծառայութի յանցանաց , և
'ի ձեռս անօրէն դահճացն մատ-
նէ զիս . և տանի 'ի տեղի չար-
չարանաց , և արկանէ 'ի բանտ
կապանաց մահու . կացուցանէ
'ի մէջ խաւարասէր սպասաւո-
րաց , և 'ի տոռուունս մեղաց կապէ
զիս . և արդ ես եղկելիս զենչ
լինիցիմ , եթէ ոչ դու որ օգ-
նես ինձ :

116 Տես որ զլալիս և զողքա-
լիս , զպաղատելիս և զեղկելիս .
ինձ ողօրմեա անօրինելոյս . և
շնորհեա ինձ յորդ արտասուս
'ի գիշերի , և զնշուշնորհաց քոց
յառաւօտի : Բաց զիսաւարեալ
աչս սրտի իմոյ , և բժշկեա զիե-

ւանդացեալ հոգիս իմ. ընկալ
զդարձ մեղաւորիս, և մի՛ բար-
կանար բազմամեղիս որ իմ յո՞ •
և քանզի անթիւ ունիմ զշարիս
ջնջեա յինէն, և տուր ինձ զշը-
նորհս բարեաց :

117 Համարձակիմ որ աղօթել
առքեզ, ինդրեմև ոչ իմանամ.
զօդտակարն հոգւոյս յայտնեա
ինձ ողորմած տէր՝ զկամս բա-
րիս, և ուսո՞ ինձ զպատուիրանս
քո՞ : Զբարիս՝ զոր ոչ խընդ-
րեմ և իմանամ, որ ինձ տուր .
և եթէ ոչ գործեմ զբարիս, բա-
րի արա ինձ տէր . և եթէ ոչ
ինդրեմ զողորմութի, ողորմուի
շնորհեա ինձ տէր, և զհեռաց-
եալս առքեզ կոչեա . և եթէ
ոչ կամիմ , բոնաւորեա և 'ի

ՔԵՂ ԿՈՐՂԵԱ :

Եւ Եթէ ոչ կամիմ , դարձն
զիս . և Եթէ ըմբռնիմ յումե-
քէ , զերծն զիս . Եթէ յերկրա-
ւորս զբաղեցայ , 'ի Խորհուրդն
Հոգեորս զբաղեցն զիս . Եթէ
այսր և անդը գնալ ցնդիմ , մի՛
թողուր զիս մինչև ըմբռնեալ
տարցես 'ի տեղի յարկի փառաց

ՔՈՑ :

118 ԱԿԻ Հայիր տը իմ յեղկեալ
սիրտս և 'ի զազրասէր մարմինս ,
զի հողեմե մոխիր . սիրեմ զերկ-
րաւորս , և ոչ փափաքիմ նայել
յերկինայինսն . այլ միշտ հեշտա-
նամ 'ի չարիս , և ոչ տեսանեմ
զանվախճան փառսն ; Եւ ոչ յե-
շեմ զառաջին ոք հարսն զերա-
նելիսն , այլ 'ի տեղմն աշխարհիս

թաւալիմ. և հչ մաքրեալ վերա-
նամ դասիլ ընդ առաքինիսն :

Եւզի մոռանամզերկիւղ դա-
տաստանին, և ոչ դողամ յահա-
գին դառն տանջանացն՝ որ կայ
պահեալ մեղաւորաց. և ես ծու-
լանամ անհոգ լինելով՝ ի փը-
կութենէ կենաց, շնորհեա ինձ
որ սուգ և կոծ անհանդիստ՝ և
արտասուս ապաշաւանաց :

119 Ո՞ի յանդիմաներ զիս որ
յաւուրն մեծի ահեղին, և մի՛
յատենի հրապարակին կացու-
ցաներ զիս ամօթալի. և ՚ի տեղի
ատենի մի՛ խացտառակեր զիս,
և մի կշտամբեր յատեան դատաս
տանին. և մի՛ թողուր ինձ զոչ
գիտեմն լոել, և զահաւոր բար-
քառն ահաբեկ՝ որ ասէ, եղ-

Թայք յինէն ՚ի հուր գեհենին։
 Եւ մի՛ ՚ի բաց մերժեր ընդ-
 վատ և ընդչար ծառայի ։ և ՚ի
 ձեռն անօրէն կապողի մի՛ մատ-
 ներ զիս ։ և մի՛ տար կերակուր
 որդանց թունաւորաց ՚ի մէջ
 բորբոքեալ բոցոյ ։ և մի՛ արկա-
 ներ զիս ՚ի խաւար սառնաման-
 եացն տարտարոսին ։ Այլ փը-
 կեա զիս ՚ի սաստիկ կայծականց
 հրոյ , ՚ի բոցեղէն գետոց արշա-
 ւանացն , ՚ի սաստիկ լալագին և
 խիստ տանջանացն և յողբոց տա-
 ըակուսանաց , ՚ի կապկապելոյ ա-
 տամանցն և ՚ի սարսուելի կսկծա-
 նաց , ՚ի տոչորմանէ խաւարային
 բոցոյն և ՚ի դժնդակ դառն ա-
 ղէտից խորովելոյն , ՚ի բոցածա-
 ւալ և ՚ի շրջապատ հրոյն և ՚ի կոլ-

կողաձայն և յանդադար վայսն
 փրկեաւ և աղատեաւ զիս տէր :
 120. Բազմացաւ տը անօրէնութի
 'ի վերայ իմ, իբրև զբեռն աղե
 կամ կապարի՝ բազումէ տիտ
 'ի հոգիս իմ . և անխտիր եմ 'ի
 մեղս մարմնոյ, և զանազան չար-
 եօք լցեալ եմ: Բայց այլինչ
 ունիմ վատթարագոյն՝ զանզըդ-
 ջութի մարմնոյ, որ քան զամչա-
 րիս է դառնագոյն . և զի յաղօ-
 թելն իմում՝ ձանձրանամ, և 'ի
 սաղմոսելն՝ ոչ իմանամ. 'ի խընդ-
 րել զերանութի՝ պղերգանամ,
 և յերկիւղէ շնորհաց դատար-
 կանամ. տկարանամ մարմնովս,
 և արձան աղե սիրտ իմ լինի . և
 ոչ ծագէ 'ի ներս լցոն անշիջա-
 նելի, և յաւուըն չարի ոչ սարս-

Եալ դողամ:

121 Յ նորհեա ինձ տէր՝ Եր-
կիւղ սրբութե և սգոյ . և յոր-
դորեա առ իս աղքիւրս արտաս-
ուաց . թեթևացն զծանըութի
բեռանց իմոց , և աճեցն առ իս
սուրբ աղօթս : Փութացիր որ
և Եկ ՚ի խնդիր մոլորելոյս , որ
մերձեալ եմ ՚ի վախճան կորըստ-
եան՝ վս զի խաւարեցայ ՚ի լու-
սոյ , և ՚ի սիրոյ պատուիրանաց
քոց խափանեցայ . ՚ի չար թըշ-
նամոյն յաղթեցայ , և նուաղե-
ցայ յերկիւղէ քումմէ :

Տապալեցայ ՚ի չար խորհրդոց
չարին , և ցամաքեցայ ՚ի շնորհաց
արտասուաց սիրոյ քո . խաքեցայ
յունայն բանից , և ՚ի լուսաւո-
րութե մասց մոլորեցայ . աղտե-

ղԵցայ մեղօք , և զօր վախճանին
մոռացայ :

122 Տարակուսիմ անյօյս լինե-
լով՝ որ ոչ գոյ հնար ապաշխա-
րութե . զի մարմնովս տկարա-
ցայ՝ պակասեալ ’ի զօրութե , և
ծերացեալ նուաղեցայ : Սակայն
’ի քեզ ապաւինիմ որ յա՝ հա-
սիր յօդնուի ծանրաբեռնեալ
ընկղմելցոյս , և աղատեա զիս ’ի
չարեաց , որ աղատիչդ ես ’ի
յանցանաց :

123 Ի՞նկա՞լ տէր զդոյզն շադ-
փաղփ աղօթս իմ , որ կտմառա-
ջի քո դատապարտեալ . այլ և
ծոյլ ’ի զդաստութե . մոլորեալ
եմ ’ի մտաց , և յերկիւղէ ունայ-
նացեալ եմ : Բերան իմայլ ընդ-
պլայ բարբանջէ . աչք իմ պըշ-

նու, և միտք իմ զբաղնու + ոչ
անզըօս աղօթեմ, և ոչ սրտի մը-
տօք խնդրեմ. ոչ հաւատով առ-
քեզ գոչեմ, և ոչ երկիւղիւ կար-
դամ. ոչ արտասուօք հայցեմ, և
ոչ դողամ և սարսիմ վն աւուրն
պատասխանատուութեանց :

Եւ արդ ար՝ մի' անսար, այլ
փութապէս արկ յապաշխարուի
և'ի բովս մաքրուե հրոյ սրբեալ
և ազատեալ 'ի մեղաց : Մեծաւ
ջերմամք եռացի և'ի յորդոր ար-
տասուս և'ի պաղատանս և'ի խըն
դրուածս . . և տպաւորեա յիս
զառաջին լուսաւորութե կեր-
պարանն :

124 Աղորմեա տէր մեղաւորիս՝
յանցաւորիս անթիւ բազմութ .
և դարձո՛ յապաշխարութե զգե-

ըիս վտարանդեալ, և մոյծ զիս
յաբքունական փառսն : Առաջ-
նորդեա ինձ զվերին ճանապար-
հըն գալ առքեզ . զի եթէ դու
ոչ առաջնորդեացես ինձ՝ ես ոչ
կարացից գալ . զի դու իսկ հրա-
մայեցեր, եթէ ոչ ոք գայ առիս՝
եթէ ոչ հայր իմ ձգեսցէ զնա :

Եւ արդ որ իմ գթած՝ մի'
յիշեր զմեղս իմ յաճախ լրբու-
թեանս՝ և զանց առներ 'ի ծա-
ռայէս քումմէ . մի' թողուր զիս
մնալ 'ի նոյն չարիս՝ և 'ի կեանս
աշխարհիս սպառիլ . այլ որպէս
ընթացեալ զկնի ծառայի փախե-
լց՝ այսպէս դարձուցանելով
զիս՝ թողցես զյանցանս իմ, և
արասցես հաղորդս ոքց կամա-
րաբաց քոց :

125 Պարձո՞ն որ զցասումն բար-
կութեան քո յինէն , որ մեղօք
բաղմօք իմովք տրտմեցուցի ըզ-
քեզ : Ողորմեա ապստամքելոյս
՚ի քէն , և զանհնարին դիղեալ
կցոտս մեղաց իմոց ցըուեա . ընդ-
քաղցր լծոյ ծառայութեան քո
բեկուեա զմիտս իմ :

126 Պարգեեա ինձ որ յո՞ւ ըզ-
լալումն դաւթի և զողըումն ե-
րեմիայի , զհառաչումն պետրոսի
և զյուդառատ վտակս արտաս-
ուաց կնոջն պոռնկի . զի նըստ-
եալ լացից անդադար ՚ի տուրն-
ջեան և ՚ի գիշերի , զի արժանի
եղեց որբիլ ՚ի յաղտոյ և ՚ի թարա-
խոյ , և յորդնալից վերաց զերծա-
նիլ , և ՚ի բաղմաքեռն չարեց թե-
թեանալ և դասիլ ընդ ուըս քո :

127 Աղօրմիւ ենձ որ մի յամե-
նար . զի առանց քո վաստակե-
լց յիս՝ ոչ երբէք գործի բա-
րի , և ոչ սերմանեալն յանդս
հոգւոյ իմոյ բուսանի . զի սերմն
բանի քո որ յիս սերմանեցաւ՝
՚ի չար թշնամւոյն քաղեցաւ . և
բուսեալն՝ ոմն ՚ի տապոյ չորա-
ցաւ , և ոմն ՚ի մէջ փշոցն անկեալ
հեղձեալ ցտմաքեցաւ . մշակե-
լով քո յիս որ՝ լծեա որ զեր-
կուս աչս եզանց որ յիս՝ ար-
տասուագոչ ձայնիւ պաղատիլ
առ քեզ յարաժամ , զի արժանի
գտայց ողորմութե քում :

128 Ը նորհեա որ զիսաղաղուն-
եկեղեցւոյ քում նբյ , և ամհա-
ւատացելոց թագաւորաց և իշ-
խանաց՝ զօրաց և զօրաւորաց ՚ի

Ճակատու պատերազմաց՝ յաղը
թել անօրէն բռնաւորաց :

129 Աղորմեան տը առաջնորդաց
եկեղեցւոյ՝ հայրապետաց և վար-
դապետաց, երիցանց՝ սարկաւա-
գաց՝ դպրաց՝ և ամուխտի ման-
կանց եկեղեցւոյ առնել զիրա-
ւունս և զարդարութի յամժամ,
հովուելզժողովուրդս քո, տըք
նիւ վո հոգւոց նց, ասելով՝ ա-
հաւասիկ ես և մանկունք իմզոր
ետուր ցիս :

130 Աղորմեան տը յա քո կարօ-
տելոց և տարակուսելոց, որբոց
և այրեաց, տնանկաց և տանց
հաւատացելոց, կենդանեաց և
ննջեցելոց, և որբ ընծայաբերբ
են եկեղեցւոյ։ Աղքատաց՝ կե-
ռակրողաց՝ ողորմածաց՝ երկիւ-
տ

ղածաց և հիւանդաց , նաւոր-
դաց և ճանապարհորդաց , խոս-
տովանողաց և ապաշխարողաց ,
և անդարձ մեղաւորաց ողորմեա-
տէր , և դարձն զնոսա յապաշ-
խարութիւն :

131 Աղօրմեա որ Եղբարց մե-
րոց կրօնաւորաց , և միանձանց
Ճգնաւորաց . և որք յանձն ա-
րարին զինքեանս յաղօթս մեր
յիշել , ողօրմեա բարերար և ըստ
իւրաքանչիւրոց ահետոյից՝ բաշխ-
եա առատապէս զշնորհս հոգ-
ոյդ ոքյ ՚ի վերայ ամենեցուն
սոցա . և զարդարեա և միացն ՚ի
սէր ածութե քո :

132 Ի ղաչեմ որ յն՝ և անկա-
նիմ առաջի քո ոք խաչին , բա-
րեխօսութե սորա ղաղաչանս իմ
է

ընկաւ, և զիսնդրուածս իմ կատարեա . և զօրութ սորա զօրացն զիս ՚ի կոչմանս յոր կոչեցայ, և ՚ի պատուիրանս քո զոր ուսայ :

Տուր ինձ տր զսա ՚ի զօրութ
և ՚ի ժուժկալութ՝ ՚ի զգաստութ
և յառողջութ՝ լինիւ պահապան
անձին իմց ՚ի տունջեան և ՚ի
գիշերի և յամժամու, ՚ի ննջել
և ՚ի յառնել, ՚ի գնալ և ՚ի դա-
դարիւ, ՚ի գործս և ՚ի վաստակս,
յաղօթել և ՚ի պահել, և զհաճցս
կամաց քոց կատարել :

Սա եղիցի ինձ բերդ ամուր,
և աշտարակ հզօր երեսաց թըշ-
նամոյն . զարդարեա զիս սովաւ
՚ի զարդ հոգեղինաց՝ և ՚ի լոյս ի-
մանալի : Եւ յաւուրն ահեղի
բարբառ գաբրիելի յերեիւ

սրբոյ խաչեդ՝ լուսաւորեա՛ ըզ-
 խաւարեալ հոգիս , վերանալ
 լուսով ընդ առաջ անմահ փե-
 սայիդ , խառնիլ յերամս հայ-
 րապետաց , և 'ի դասս մարտիրո-
 սացն , և 'ի գունդս հրեշտակաց :
 133 Բարեխօսութե՛ սրբուհւոյ
 ածածնիդ և անարատ միշտ կու-
 սիդ , և յովիաննու կարապե-
 տին , ստեփաննոսի առաջին մար-
 տիրոսին , և նըյն գրիգորի լու-
 սաւորչին , և նմ նըց վկայիցքոց՝
 Ծւր ինձ եղկելոյս :

Եւ գլորելոյս ձեռնտու լեր ,
 և մոլորելոյս առաջնորդեա՛ . և
 'ի խաւարէ հանցես զիս 'ի լոյս ,
 և հոգւոյ իմոյ աղատութի շը-
 նորհեա՛ : Հաստատեա՛ 'ի սէր քո ,
 և եւեռեա՛ յերկիւղքո , դտա-

Ճար հոգւց իմոց մաքրեա , և
առ իս օթևանեա :

Փակեա զդուռն մեղաց իմոց ,
և պարսպեա շուշանակ յոսոխէ
իմմէ . և 'ի մարդոց չարէ և յա-
նիրաւէ փրկեա , և ազատեա զիս
առաքինութ . և պարզեեա ինձ
զանձառ երանուի քո : Կենդան-
եաց մերոց ողորմեա , և զհոգիս
ննջեցելոց մերոց պայծառաց-
եալ լուսաւորեա :

134 Ի արեխօս առ քեզ ունիմք
զառաքեալսն և զմարդարէսն , և
զամ նը մարտիրոսսն , զհայրա-
պետսն և զվարդապետսն : Լուր
աղաչանաց նոցա , և ազատեա
զիս 'ի մեղաց իմոց . տնկեա յիս
հոգի շնորհաց , և յորդորեա զիս
բարիս գործել . 'ի ծուլանալն

իմում՝ բռնաւորեա՛ խափանեան
զիս՝ ի չար գործոց, և սերմանեա
յիս պղտուղ ըարեաց:

Քաջալերեա՛ զիս՝ ի նեղութե
իմում. մխիթարեա՛ ՚ի վշտի. ար-
ժանի արա զիս տէր իմ և ան-
իմ յն քն՝ լինիւ քեզ խաչակից
մինչև ցմահ. ող զի ՚ի հեշտուեց
աշխարհիս հրաժարեցիմ. և ե-
ղեց երանելեացն դասակից, և
աւաղակին եղեց հաղորդ. և
՚ի դրախտին վայելեցից զիեանս
անմահս:

135 ՀՅաւուրն ՚ի վախճանի՝ հւ-
րեշտակ ըարի ինձ առաքեա՛,
քաղցրութե աւանդել զհոգի
իմ. ընդ ուղիղ ձանապարհ ա-
ռաջնորդեա՛, և զգազանն դա-
րանակալ կործանեա՛. անցո՛ զիս

անխռով ընդ օդս խաւարայի-
նըս, և զերծո՞ի չար ժանից գա-
ղանին . ապրեցն և աներկիւղ
պահեա , և ՚ի կայանս սրբոցն
հանգո՞ սպասել և ակն ունիլ
դալստեան քո :

136 Յորժամ գաս յերկնից ա-
հեղ փառօք և անթիւ դասիւք
հրեշտակօք, զարհուրեալդողան
առ հասարակ տարելք ամ՝ երկ-
նայինք և երկրայինքս . յակնար-
կելքո զօրութեղ՝ սարսին յա-
հեղ փառաց անմահ թագաւո-
րիդ և անձառ դատաստանիդ և
աններելի պատուհասիդ :

137 Յայնմ աւուր և զիս ըն-
կալ տը ընդարդարս և ընդ կա-
տարեալս քո . և կարգաւորեա
ընդ աջմէ դասուն , և պսակեա

ընդ սես քո . և շնորհեած ինձ ըղկեանս յաւիտենից , և զանձառ քարիս քո պարգևեած ինձ . և քեզ փառք արարողիդ՝ և պարգևեողիդ իմց բարեաց :

138 Այս տէր զհոդիս նընջեցելոց մերոց յաւուր մեծի քումգալստեանդ՝ յորժամգաս յերկնից անձառ փառօք , ահեղ և սոսկալի զօրօք , հրանիւթ և հոգեղէն զուարթնօք : Ահաւոր հուր առաջի քո ընթացեալ տարածանի . կիզէ զլերինս՝ և հալէ զբլուրս . և զարարածս նմ առ հասարակ տապալէ :

Յայնմ աւուր ահեղին ողորմեած ինձ մարդասէր , զի գին սուրբ արեան քո եմ : Յորժամ զաղըիւրս ցամաքեցուցանես , և

զգնացս գետոց դադարեցուցանես, զծովու ջրոյն զանբաւուի սպառեցուցանես, զլուսաւորս խաւարեցուցանես, վողն ահագին ընդ աիեղերս ամ հնչի. և զմեռեալսն զամ զարթուցանէ. և զաշխարհս ամ դողացուցանէ. և արարածք ամ յարուցեալկան առաջի ածութե քո:

Յայնժամ դնես զդատողական աթոռ քո, և ընդքեզ բազմեցուցանես զերկոտասսն առաքեալսն: Անաշտու դատաստանաւդատես, և յամենեցուն արդարութի պահանջես. զկամարարս քո պատուես, և զապստամբեալսն ՚ի ձայնէ կոչման քո՝ պաժժես. և զարդարսն փառաւորես. զմարտիրոսսն և զնը վը-

կայսն պսակես . զիմաստուն նը
 կուսանսն զարդարես . և յիմար
 կուսանացն զառագաստին դու-
 ռն փակես , և 'ի փառացն և յե-
 րանութեցն հալածես . զօդիսն
 քո ընտրես , և զայծիսն 'ի քէն
 'ի բաց մերժես . և 'ի գեհեանն
 առաքես՝ ուր լալումն է աչաց ,
 և դառնագոյն կսկիծ ահեղտան
 ջանաց , և հրեղինաց չար որ-
 թանց թունաւորաց կտտողացն՝
 կրծումն ատամանց :

139 Էրդ՝ գթա և յիս յայն-
 ժամանարդասէր որ և բարերար
 փրկեցդ իմ յն քն . և ողորմութ-
 քով գթասցիս 'ի հոգիս ննջե-
 ցելոց մերոց՝ որք հաւատով 'ի
 քեզ ննջեցին , զորս յարուցեալ
 կացուսցես առաջի ահաւոր քո

մեծի դատաստանիդ՝ յայն տիեզերական ահեղ հրապարակին ։
Յորժամ յայտնին գործք բարւց և չարի անթագչելի ՚ի մէջ ատենին, յայնմ աւուր ահեղի թողութի շնորհեա յուսացելոց քոց որք յանուն քո նըննջեցին յերկրի, զոր գնեցեր պատուական արեամբ քո ։

Զնջեա զձեռագիր ամ մկըստելոց ՚ի քեղ. և թող զպարտիս յանցանաց ամ հաւատացելոց, զկամայից և զակամայից ։ ընդ աջմէ քումմէ դասեա, և զերանական զձայնն ՚ի լսելիս ամ հաւատացելոց աւետարանեա ասելով եկայք օրհնեալք հօրիմոյ՝ ժառանգեցէք զյաւիտենից բարութիսն ։

140 Արդ՝ ար իմ և ած իմ յա
քս՝ բարերար ողորմած և մար-
դասէր՝ անոխակալ և անյիշաչար՝
ընկած զաղօթս և զխնդրուածս
իմ. ող պաղատիմ և հայցեմ՝ ի
քէն վս իմ և վս ամ հաւատա-
ցելոց, մի՛ դարձուցաներ զերե-
սը քո ՚ի ժտողէս, այլ խոնարհ-
եած յաղաչանս իմ, և լուր ինձ
մարդասէր. և ցոյց յիս զսովորա-
կան քո մարդասիրութե՛դ զո-
ղորմութիւն, և խնայեած ՚ի մե-
ղուցեալ ծառայս քո:

Եւ կարգեած զիս ընդ աջմէ-
դասուն. և մի՛ կացուցաներ ՚ի
ձախմէ ընդ ուլսն՝ ուրբ զայրա-
ցուցին զքեզ. և մի՛ պահանջելը
յինէն զանհամար պարտիս յան-
ցանաց իմոց: Եւ մի՛ դատապար-

տեր զմեղաւորս յայնժամ. և մի
յայտնեոցին ծածռւկը գործք
տմբարշտութե իմոյ յանցանաց
յանտչառ ատենին՝ հրեշտակացն
տեսանողաց և հրեշտակապետա-
ցըն և ամ սրբոց քոց սիրողաց •
այլ յաղթեալ ’ի քումմէ մար-
դասիրութեդ՝ արասցես այցե-
լութիւն մեղուցեալ ծառայիս
քո . և մի ըստ չար գործոց իմոց
հատուսցես ինձ :

Եւ մի հրամայեր կապեալ ոտ-
իւք և ձեռօք հանել ’ի խաւարն
արտսքին , ուր լալ տչաց է և կըր
ճտել ատամանց . այլ ըստ քում
գթութեդ և բարերարութեդ
և անյիշարութեանդ՝ ողորմեա
ինձ բազմամեղիս :

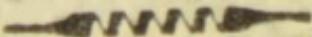
Յայնմաւուր զերծո զիս յա-

մօթոյն յաւիտենից • և փրկեա
զիս յանվախճան տանջանացն •
ապրեց՛ զիս յաններելի պատու-
հասիցն, և բաց ինձ զոռուոն ո-
ղորմութե քո • և մի' փակեր ըզ-
դուոն արքայութե որ իմ որ՝
ած իմ ած՝ յիսուս քո :

Արժանի արա զիս զանար-
ժանս յաւուրն յայնմիկ երա-
նութեանց, և անապականութե
պարգևաց լուսոյ, և անսպառ
յաւիտենից ուրախութեց, և
բարեաց հատուցմանց ոբցն և
արդարոցն, և զփառս երանել-
եացն վայելել միշտ : Զի մտից
արժանապէս յառագաստ ան-
մահ փեսայիդ • և ժառանգեցից
զանսպառ բարիսն ընդ ամ ոբս
քո՝ մաքուր և յստակ և սուրբ

սրտիւ՝ համարձակ երեսօք :

Անհատ տեսից զքեղ ընդ հը-
րեշտակս . և ընդ սուրբ սիրողս
վայելցից զանհաս զանձառելիդ
և զանեզր լոյս երրորդութեադ՝ գո-
հանալով . և զուգահաւասար ա-
րասցես ընդ նբառ քո յօրհնաբա-
նութիւնս միշտ արժանապէս .
Հսնապաղ ածային անստուելը
լուսով քո պայծառացն : Եւ ան-
դադար երդով փառաւորեցից
զամենասուրբ երրորդութիւն ,
այժմ և յաւիտեանս յաւիտե-
նից , ամէն :

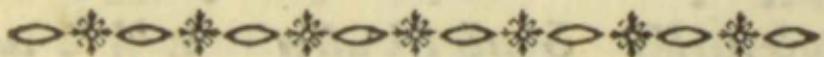

Նորին դարձեալ աղօթք ասացեալ
առ տէր ած :

Տ ած զօրութեց՝ աղաչեմ
զքո բարերարութիւնդ .
Ժտեմ և հայցեմ ’ի քէն , տուր
ինձ տապան ապրեցուցիչ որպէս
նոյին . ապրեցուցիչ ինձ ’ի հըե-
շէն ծովէն և յանդնդային հը-
րահոսանացն , յանշէջ արգելա-
նէն և յանհնարին վտանգիցն :
Զի դու ես որ ած՝ որ զբանդ
ածային ծածկեցեր և ’ի ծա-
ռայական կերպս իջեր վո իմ .
զւեղի ’ի քիմս առեր , և ապտակ
’ի ծնօտս ընկալար :

Եւ այժմ աղաչեմ զքեզ՝ ս-
զատեան զիս ’ի դառն ծառայու-
թենէն սատանայի . զի յորժամ
զձեռս իմ ’ի վեր ունելով աղօ-

թեմ, անօրէն սատանայ խալք
 և ունայն հանէ զիս 'ի յաղօթից
 իմոց : Տուր ինձ ած բերդ ա-
 մուր ։ և կորզեա զիս յառիւ-
 ծուն որ հանապաղ կամի կլա-
 նել զիս : Զի ընդ պիտանիսն
 փառաւորեցից 'ի բարձունս ըզ-
 հայր և զորդի և զոք հոգիդ ,
 այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
 ւիտենից , ամէն :

Նորին աղօթք՝ պէս պէս հոյցուա-
 ծովք :

ՅԵՐ յու քո երկնի և երկ-
 րի , իշխան կենաց և մա-
 հու , դատաւոր կենդանեաց
 և մեռելց : Քո ած յոյս և ա-

պաւեն հոգւոյս իմց՝ քեզ խո-
նարհեցուցանեմ զերկրպագու-
թիւնս և մատուցանեմ զփառա-
բանութեան մաղթանս։ Լուր
պարգեիչ հայցուածոց իմոց՝ որ
միայնդ ես առանց մեղաց։ որ
միայնդ ես նը և ՚ի նըս հան-
գուցեալ։ որ միայնդ ես զթած-
և ողորմած։

Աղօրմեա ինձ ած ըստ մեծի
ողօրմուե քում, և ըստ բազում
գթութե քում քաւեա զանօ-
րէնութիւնս իմ։

Ատեղծիչ իմ ողօրմեա ինձ և
օրհնեա զիս։ Երևեցի զերեսս
քո առիս և հաշտեա ընդիս։
Ապրեցուցիչ իմ դարձ առիս և
Երևեցի զերեսս քո, և յիշեա զիս
յուրայուե քում։ Դարձ առիս

ած փրկիչ իմ, և դարձն զսըբտ-
մտութիւնս քո յինէն :

Ա՞ի յաւիտեան բարկանար
ինձ, և մի՛ դարձուցաներ զերեսս
քո յինէն : Մ՞ի բարկութը քո
խրատեր զիս, և մի՛ սրտմտութը
քով յանդիմաներ զիս : Մ՞ի յա-
ւիտեան բարկանար ինձ, և մի՛
յիշեր զջարիս իմ, և մի՛ պարտա-
ւորեր զիս ըստ իմում անօրէ-
նութեանս :

Ա՞ի իսպառ բարկանար ինձ,
և մի՛ յաւիտեան պահեր ոիսս :
Մ՞ի ըստ մեղաց իմոց առներ, և
մի՛ ըստ անօրէնութեանս իմում
հատուցաներ ինձ : Մ՞ի ընկե-
նուր զիս յերեսաց քոց, և մի՛
խնդրեր զգիր յանցանաց ի-
մոց, և մի՛ դատապարտեր զիս :

զի ես ինձէն գիտեմոր անուղղայ եմ և յանցաւոր ՚ի մանկութէ, և անպատասխանի եմ յամի:

Վ. Առ դու դատաւոր հզօր և անոխակալ, որ զյանցանսն թողեր անառակ որդւոյն՝ թող և ինձ զպարտիս մեղուցեալ և անօրինեալքո ծառայիս: Քանզի քո առատ բարերարութիւն յայնժամ երևեսցի՝ յորժամ ինձ ողորմիս, որ չեմ արժանի ողորմութեան քում: յորժամ յիսցուցանես զերկայնմտութիւնք, որ արժանի եմ բիւրուց տանձանաց: զի զամ աւուրս իմ անառակութը անցուցի, և ոչ կացի ՚ի հրամանի քում:

Վ. Ե՞՞՝ քաղցրացիր ինձ բարի և քաղցր թագաւոր, և հաշտեաց

ընդ բաղմամեղիս . և մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն . և մի՛ խոտորիր բարկութք ՚ի ծառայէ քումմէ :

Ո՞ի հայիր յանհնաղանդութիս իմ և ՚ի պղերգութիս : Մի անարգեր զիս և մի թողուր զիս . և մի՛ ընդ վոյր հարկաներ զիս . զի թեղէտ ես զտաճար հոգւցդ սրբոյ ապականեցի իմով ծուլութքու և անառակ գնացիւքս , այլդու գթա յիս ստեղծիչն իմ ողորմած և անյիշաչար . և մի՛ ապականեր դհոգի իմ գեհենաժառանդ այրմամք յաւիտենականաւ :

Վայլ գթացեալ մարդասիրապէս՝ երկայնամի՛տ լեր առիս , և ներեա յանցանաց իմոց : Եւ

շնորհեած ինձ ժամանակ ապաշ-
խարութե և զղջումն արտաս-
ուաց . և տուր իմաստութե խոր-
հել զօրէնս քո ՚ի տուէ և ՚ի գի-
շերի , գործել զբարի և առնել
զարդարութ առաջի երեսաց քոց :

Համբառնամ առ քեզ որ զա-
ըս իմ բոլորով սրտիւ իմով .
կարդամ առ քեզ քո ած միա-
ծին որդի այ կերպարան անե-
ղին և համագոյ ոք հոգւոյն : Ու
յաղթեալ ՚ի մարդասիրութեդ
քումմէ , կամաւ խոնարհեցար
յանձառ փառացդ և առեր ըլ-
ծառայի կերպարանս : և ան-
պարտականդ՝ յաղագս դատա-
պարտութե մերոյ համբերեցեր
մինչև զշարչարանս խոչի և մա-
հու յանձն առեր վո փրկութե

ստեղծուածոց քոց :

Արդ՝ որ զայնպիսի սէր ու-
նիս առ աղգս մարդկան, և կա-
միս զի տմենայն մարդ կեցցէ և
՚ի գիտուի ճշմարտուե եկեսցէ,
գթա և յիս ՚ի բազմամեղս գը-
թած և մարդասէր տը . և կամ-
եաց ընդ իմ փրկութին և արա-
ինձ ողորմուի եղկելցս և թըշ-
ուառականիս, որ առաւել վե-
րաւորեալ եմ և ողորմելի քան
զամենայն մարդիկ :

«**Ո**չ ոչ և մի օր սիրեցի ըշ-
քեզ ՚ի բոլոր սրտէ իմմէ . և ոչ
մի ժամ յամ զօրուե իմմէ պա-
հեցի զպատուիրանս քո . այւ
պղերդութիւնը և զբօսանօք ան-
ցուցի զաւուրս իմ . և աղտեղի
խորհրդովք անցուցի զամենայն

կամս իմ։ Աւուրըք իմ պակասեցան, և անօրէնութիք իմքարձրացան։ և ոչ գոյ ինձ յոյս վըրկութե և տեղի ապաւինի։ բայց միայն յուսացեալ եմ 'ի քո բարերարութիդ, և ապաւինեալ յառատ ողորմութիդ։

Եւ արդ՝ անկեալ բղխմամբ արտասուաց աղաչեմ զքեզ, պաղատիմ մինչեւ եմ կորուսեալ, և մինչեւ է ժամանակ դարձի իմոյ հասեալ։ շնորհեած ինձ ապաշխարութի, և յառաջ քան զվախճան արձակեած զիս 'ի կապանաց մեղաց իմոց, և անտես արա զանթիւ անօրէնութիս իմ։

Որ ամ բարութեց ես որ, և իշխանդ ես թողուլ զմեղս՝ ծածկեած զամ անօրէնութիս իմ

քոյով մեծութեղ . և միսիթարեա
զվշտանկեալ և զտարակուսեալ
հոգի իմ : Եւ արժանաւորեա
զիս յայսմհետէ ըստ կամաց քոց
քաղաքավարել զայլ ևս պանդըխ
տութե իմց ժամանակս . եթէ
չկամիմ , բռնադատեա զիս . և
միթողուր ՚ի կամս անձին իմց ,
մինչեւ տարեալ հասուսցես յօ-
թեանս արքայութեղ երկնից :

Լուր նոր աղօթից անարժան
ծառայիս քո , և պաղատանաց ի-
մոց ունկնդիր : Որ ասացեր թէ՝
հայցեցէք և գտնիք . բաղխեցէք
և բացցի ձեզ : Եւ այժմ բաց
ինձ նոր զուռոն ողորմութե որ
ողբալով կարդամ առ քեզ . և
մի անտես առներ զաղաչանս մե-
ղուցեալ անձին իմց . որ ոչ ե-

կիր կոչել զարդարս, այլ՝ զմե-
 ղաւորս յապաշխարութիւն։
 Արդ՝ խոնարհեալ անձամբ՝
 բեկեալ սրտիւ՝ և ամօթալից ե-
 րեսօք անկանիմ տռաջի քո ։ չեմ
 արժանի կոչել որդի քո՝ վո ա-
 պականեալ վարուց իմոց, և ոչ
 անուանել զանուն քո գարշ և
 աղտեղի բերանով իմով։ Այլ
 համարձակիմ ՚ի գթութի քո ։
 զի գիտեմ զքեզ քաղցր և անո-
 խակալ՝ բազմախնամ և երկայ-
 նամիտ առ արարածս քո ։ և յա-
 ղադս այսորիկ ժտելով պաղտ-
 տիմ առ քեզ։ Եւ յառաջքան
 զդնիլ ատենին՝ աղաչեմ. և նախ
 քան զփակիլ դրանն ապաշխա-
 րութեան և հատանիլ անդարձ
 վճռոյն՝ զտրտասուս իմ արկա-

ՆԵՄ առաջի անոխակալ գթու-
թեանդ քո հղորմած որ , եր-
կայնամիտ քաղցր և անյիշաչար :

ՄԻ ընդ քանքարաթագոյցսն
գատապարտեր զիս . և մի' ընդ
յիմար կուսանսն փակեր ինձ
զդուռն արքայութե քո : ՄԻ
ընդ չար և վատ ծառայիցն զիս
ծակցեր . և մի' ընդ հերձուա-
ծօղսն դներ զբաժին իմ : ՄԻ
ընդ պոռնիկսն և ընդ չարագործ-
սըն կորուսաներ զիս . և մի' ընդ
ախտաւորսն և ընդ շաղախեալսն
հոգւով հաներ զիս 'ի կենաց :

Ա. ՅԼ զերծ զիս յանզերծ
տանջանացն , և ապրեց յանհան
գիստ ալէկոծութեցն : Փրկեա
անմահ 'ի մահուանէ , և ազատեա
'ի յաւիտենական ամօթցն . զեր-

Ճհ ՚ի միշտ լալոյն և ՚ի հանապա-
զորդ ողբալոյն :

Ո՞ի մերժեր զիս ՚իքո դա-
սուցն , և մի՛ տարագիր առներ
յերանաւետ կենացն : Մի ան-
բաժին հաներ զիս ՚ի հայրենի
ժառանգութեն , և մի՛ զրկեր
զիս յերկնաւոր հարսանեացն :
Մի՛ կարօտ պահեր զիս ՚իքո ան-
ձառելի տեսութեղ . այլ շնորհեա-
ինձ ընդ արժանաւորսն , և ընդ
կատարեալ ոգիսն՝ վերանալ լու-
սեղէն ամպօք ընդ առաջքո յօ-
դըս , և պարզերես և աջալրջու-
թեամբ կալ առաջի քո :

Եւ վս քո փառաւորեալ հը-
զօր և ահեղթագաւորութեղ ,
մի՛ մտաներ ՚ի դատաստան ընդ
ծառայիս քո + և մի՛ հատուցա-

Ներ ինձ ըստ իմում անօրէնու-
թեանս . և մի՛ ամաչեցուցաներ
զիս առաջի անթիւ և ահաւոր
բանակաց քոց :

Վ. յլողորմեա՞ ինձ՝ զի ոչ ոքէ
հակառակ քեզ . և պարգևեա՞
ինձ զարբայութիւն : Ընդ ոքս քո-
դասեա՞ , և ընդ արդարսն պսակ-
եա՞ . ընդ սիրելիս քո օրհնեա՞ ,
և ընդ կամորարս կամաց քոց ՚ի
յարազուարձ ուրախութիւնսն
ուրախացո՞ :

Եւ առատապարդ և փառօքդ
փառաւորեա՞ զիս որ ՚ի լուսե-
ղէն երամն արդարոց՝ ընդ նոսին
հանգչել ՚ի վերինդ երուսաղէմ
յանստուեր և յածակեաց ուրա-
խութիւն : Զի ընդ նոսին հա-
մաձայնեալ փառաւորեցից զա-

մենասուրբ Երրորդութիւնդ ։
այժմև միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից , ամէն :

Աշօթք՝ յորժամ յորոգայթ անկանի
ոք , ասացեալէ նըյն Գրիգորի մե-
րոյ լուսաւորչին :

() Օհնեալէ մարդասիրութիւն-
քո նոր իմ և փրկիչ յու քո ,
ընդէր լքանես զիս . դու միայն
ես առանց մեղաց , և անուն քո
զանոխակալութիւն և զմարդասի-
րութիւն ցուցանէ . գթայ յիս՝ վն
զի դու ես միայն մարդասէր :

Վպրեցո՛ զիս զանկեալս ՚ի մե-
ղաց . զի դու ես միայն առանց
մեղաց ; Հան զիս ՚ի տղիջ անօ-

ըԵնութե իմց , զի մի' ընկղմեցայց յաւիտեանս յաւիտենից :
Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց .
քանզի ահա իբրև զառիւծ գոչէ
և մռնչէ կամելով կլանել զիս :

Վարդ տէ՛ր իմ փայլատակեա
զփայլատակունսքո և կործանեա
զզօրութի նց . Երկիցեն և խա-
ւարեսցին յերեսաց քոց . քանզի
սնկար է և ոչ ունի զօրութիւն
կալառաջի քոյ , և ոչ առաջի Ե-
րեսաց սիրողաց քոց : Տեսանէ
զզօրութի նշանի խաչի քոյ տր՝
և զարհուրի . և ամաչելով 'ի քաց
հեռանայ յայնցանէ՝ որք կար-
դան առ քեզ :

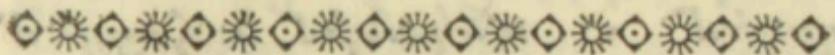
Վայժմ տ՛ը կեցն և ապրեցն
զիս , վազ զի ՚ի քեզ ապաւինե-
ցայ . հան ՚ի նեղութէ զանձն

իմ, զի մի խսպառ կորուսցէ զիս
 նենդաւորն՝ որ մարտնչի ընդիմ
 ծածուկ հնարիւք։ Որ խորհըք
 դոց ես տր, և քննես զսիրտ և
 զերիկամունս, սրբեա զսիրտ իմ
 և զխորհուրդս ՚ի զազիր և ՚ի
 պիղծ խորհըդոց։ զի մի խսպառ
 կորեայց ՚ի յաւիտենական կո-
 րուստն։ Որ կարօղու ես ամի,
 ողորմեա ինձ ա՛ծ իմ։ տուր շը-
 նորհ արտասուաց մեղուցեալ
 հոգւցս, ող զի լուացից զբազ-
 մութի մեղաց։ զի ապրեցայց ՚ի
 ձեռաց անողորմհրեշտակաց՝ որ
 արկանեն զամբարիշտն ՚ի հուր
 դեհենին։ Երանի թէ լայի հա-
 նապաղ աղաջելով զքեղ ած,
 զի մի՛ անարժան գտայց ՚ի ժա-
 մուն՝ յորժամգայցես, և մի՛ լը-

ւայց զահաւոր ղճայնն զայն ,
թէ Երթ ՚ի բաց մշակդ անիրա-
ւութե՛ ոչ գիտեմ ուստի Ես :

ԱՌ բարձրեալ միայն առանց
մեղաց , շնորհեա ինձ մեղաւորիս
յաւուր յայնմիկ զբազում գը-
թութե՛քո . զի մի' յայտնեսցին
ծածուկ ամբարշտութե՛ք իմ ա-
ռաջի տեսողաց հրեշտակաց և
հրեշտակալետաց , մարդարեից՝
առաքելոց և արդարոց սրբոց :
Այլ ապրեցո՞ զիս զամբարիշտու
շնորհօք ողորմութեան քոյ . ըն-
կալզիս ՚ի դրախտն փափկութե՛
ընդ կատարեալ արդարսն . ըն-
կալ զաղօթս մեղուցեալ ծա-
ռայիս քոյ բարեխօսութե՛ք սրբ-
ոցն՝ որք հաճոյ Եղեն քեզ ,
յիսուս քո տեղ մեր : Եւ քեզ

ընդհօր և ոք հոգւոյդ փառք
յաւիտեանս յաւիտենից ,
ամէն :

Նորին դարձեալ աղօթք :

Ղաջեմզքեղ փրկիչ աշխարհի
քո , հայեա յիս և ողորմեա
ինձ . փրկեա զիս 'ի բազմութէ
անօրէնութէ իմց . քանզի ս-
նարդեցի զամբարիսն զոր ա-
րարեր յիս 'ի մանկութէ իմմէ :
Զիս զտիսմարս՝ զտգէտս և զա-
նիմաստս՝ արարեր անօթ լի գի-
տութք . յաճախեաց յիս շնոր-
հըն քո՝ և լցոց զքաղց իմ՝ և
զծարաւ իմզովացոց , և լուսա-
է

ւորեաց զխաւարեալ միտս իմ, և ժողովեաց ՚ի մոլորունք զխորհուրդս իմ, և ելից ՚ի ծոց իմ:

Այժմ երկիրպագանեմեւ աղաչեմ, անկանիմ և հայցեմ խոստովանելով զքումմէ բարերարունք. կատարեա՛ յիս զխոստումն շնորհի քո, և պահեա՛ զնա՚ի գանձի քում. զի դարձեալ տացես ինձ յաւուրն յայնմիկ:

Ա՞ի բարկանար ինձ մարդասէր. զի ոչ հանդուրժեմ ըսպառնալեաց քոց. յաղագս այսորիկ աղօչեմ ժտելով զի առաւել քան զչափն յաճախեաց յիս. վասն զի լեզու իմ տկարացաւ՝ ոչ կարելով խօսել զշընորհէ քումմէ. հիացան և միտք իմ՝ ոչ բերելով զքազմութիւն

ալետց նորա :

Լերպարան և ձառագայթ օրհ
նելց հօրդ՝ դադարեցն առիս
՚ի հոսանաց նը • զի իբրև զհուր
բորբոքեալ բոցակիղէ զերիկա-
մունս իմ և զսիրտ իմ : Անդը
դարձեալ պարգևեա ինձ զնա
և կեցն զիս յարքայութե քում .
մի յիշեր զանօրէնութիս իմ .
յանդգնիմ՝ հայցեմ տուր ինձ
զխնդրուածս իմ : և արա օթևանս
օրհնել հարը քո յաւուր յայտ-
նութեան :

Ը նորհեա ինձ քն զհայցուա
ծըս իմ . զի դու միայն ես տը-
ւող կենաց իմոց : Եւքեղ վառք
յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

Արքոյն Աթանասի և սրբոյն աբբայ
Եփրեմի ասացեալ խոստովանութեն :

Եւ արդ՝ հրաժարելով՝ ի սա-
տանայէ և յամ խաբեռութէ
նը՝ ի պատրանաց նը՝ ի գնացից
նը՝ և ի պաշտօնէից նորա՝ և ի
հրեշտակաց նը, եկեալ առաջի
նը եկեղեցւոյ խոստովանիմ և
հաւատամզհայր անսկիզբն՝ զոր-
դին միածին ծնունդ՝ ի հօրէ,
և զնը հոգին բղխումն՝ ի հօրէ.
Երեք անձամբ և մի բնութը և
մի ածութը, անշփոթ միաւո-
րութը. և զանձառ տնօրէնուի
մարդացելոյ բանին ոյ :

Եւ արդ՝ ես գերիս և ար-
տասուելիս և որբան բան զօրէ
դսրովելիս՝ մեղայ ամենասուրբ-

Երբորդութեանն հօր և որդւց
և հոգւոյն սրբոյ :

Ո՞եղայ և սրբուհւոյ նածած-
նին և սրբոց հրեշտակաց և նմ
ընտրելոց սրբոց դասուց :

Ո՞եղայ և եթ մարմնոյն քնի
և պաշտելի արեանն . յիշանա
լիսն և'ի զգալիսս , անդէպ մտա-
ծութե՛ աներեցի սխալանօք ,
անձառ խաւարային այլանդակ
խորհրդով :

Ո՞եղայ մեղայ և հոգւովս և
մարմնովս և մտօքս՝ և բանիւ՝ և
գործով՝ և գիտութե՛ և անգի-
գիտութե՛ կամաւ և ակամայ :
Եւ նմ մարմնովս՝ երեք հարիւր
վաթսուն և հինգ զօդուածով-
քըս , երկոտասան անդամօքս ,
հինգ զգայութե՛ս : Աչօքս յա-

բատ հայելով, և զամգեղեցկուն
նկարացն զննելով, և զվատթար-
սըն աեսանելով։ Ականջօքս՝ չտ-
րին ունկնդնելով, և ամքաղց-
րաձայնուե՛ : Հոտոտելեօքս՝ զմե-
ղաց հոտն առնելով, և զամ ա-
նուշահոտուիս։ Բերանովս՝ ըզ-
համադամքաղցրութիւնսն ճա-
շակելով, և զիսառնակ և զաննըս
անդիտութե՛ : Զեռօքս բաղում
մեղս շօշափելով։ Ոտիւքս յան-
պատշաճ տեղիս գնալով։

ԱԵՂՋ Այ մեղայ և վեց շարժ-
մամբս ՚ի վեր հպարտութե՛ , ՚ի
վայր տրտմութե՛ , Յառաջ յան-
դգնութե՛ , յետուստ սրտմը-
տութե՛ : Յաջ հոգեկան մեղօք,
Ճախ՝ մարմնական մեղօք։

ԱԵՂՋ և տասն պատգամացն

ոյ՝ յանձնառականին և հրաժարականին . զյանձնառականն չեմ կատարեալ, և զհրաժարականն եմ արարեալ:

Այեղուցեալ եմ ոյ և հոգեուրական կրիւքս, հասարակ ըդգայութեալ մոօքս . և ամ շրփոթմանց հետեւելով, և ամբոխելով զիս՝ 'ի յածահաճոյ հանդարտութենէն հեռացեալ եմ:

Եւ այսպէս խաւարամած լինելով եօթն մահու չափ մեղօք մոլորեալ եմ. հպարտութե, ամբարտաւանութե, ամբարհաւաճութե, գոռոզութե, սնափառութե, փառասիրութե, պառուասիրութե, զգեստասիրութե, սլՃնելով, անձնահաճելով, կեղծաւորելով, սուտ առաքինի

Ճեանալով , ղաղօթս ՚ի ցոյցս
մարդկան առնելով , անարժա-
նութե յեկեղեցի մտանելով , ՚ի
խաչ և ՚ի բուրվառ և յաւետա-
րան մերձենալով , և կարդալով :

Ո՞ւղայ ոյ և թիւր խոստո-
վանելով , և զմեղս պատճառե-
լով , խեթիւ և ատելութ և ան-
մաքուր վարուք և անոք հոգ-
ւով զքն պատարագելով , զնծ
հայք հայհցելով , զորդին ոյ ար-
համարհելով , և զոք հոգին թրշ
նամանելով , և զանբարկանալին
ած ՚ի բարկութի շարժելով ՚ի
վերայ աշխարհի և մարդկան :

Ո՞չ որ յերևելիս ածապաշտ
և աղօթօղ և պահեցօղ , և ՚ի ծա-
ծուկ թերահաւատ և ծոյլ , և
յամ բարեաց ունայն : Յերևե-

լիս կուսան , և 'ի ծածուկ վա-
վաշոտ . յերևելիս ժիր , և 'ի ծա-
ծուկ թոյլ . յերևելիս սբ , և 'ի
ծածուկ պիղծ . յերևելիս պար-
կեշտ՝ և 'ի ծածուկ ագահ . յե-
րևելիս ողորմած , և 'ի ծածուկ
անողորմ . յերևելիս աղքատա-
սէր՝ և 'ի ծածուկ աղքատատեց .
յերևելիս առաքինի , և 'ի ծա-
ծուկ պղերդ . յերևելիս գովե-
լի , և 'ի ծածուկ պարսաւելի :

Վ՞րդ՝ զորս ասացից և կամ
զո՞րս թուեցից , երբ ոչ եզր կայ
և ոչ թիւ : Մեղուցեալ եմ կար-
գիս զանձնս ընդ արդարս հա-
մարելով և զայլս քամահելով ,
զտօնս սրբոց ոչ մեծարելով . և
հայհցուք մեղուցեալ եմ այ .
զանուն միայն ունիմ քահանայի

և ոչ զգործն • զօրինակն ունիմ
 և ոչ զՃշմարտութեն • քանզի ամ
 անպատճաստութեք և անկարգութեք
 կալով՝ զմահուն օրն և զանաշառ
 դատաստանն այ և զդժոխոց ա-
 հըն և զարբացութեն սէրն մո-
 ռացայ կամապաշտելով, հակա-
 ռակելով, անհնաղանդ լինելով,
 ՚ի հեղութեն և ՚ի խոնարհութեն
 փախչելով, զծերսն չպատուե-
 լով, զծնօղսն չսիրելով, ստահա-
 կութեք շրջելով, մեղուցեալ եմ։
 Ո՞եղայ այ և բարկացողութեք,
 ցասմամբ, սրտմտութեք, գաղա-
 նաբար յարձակելով, և զեղբարս
 խածանելով, կադ և կոիւ տո-
 նելով, և յիշոցք տալով, ՚ի չար
 կարծիս դատելով, խռով կա-
 լով, սուտ հաշտութիւ առնելով,

և զհոգիս իմ կորուսանելով, և
քարս գաղանի ունելով, և զան-
քան անսասունս անխնայ հարկա-
նելով, ՚ի մարդկան սիրոյն որո-
շելով, պառակտումն առնելով,
բանսարկելով, խարդախելով,
խորամանկելով, երկմտելով, թե-
րահաւատելով, բազում տըր-
տունջ և նղովք հանելով, զուր
և անխրաւ զրպարտելով, քըրթ-
մնչելով, շոդմոգելով։

Ո՞եղայ մեղայ մեղայ, և նա-
խանձ ունելով, մախալով, դի-
մադարձելով, ոխակալութք, ,
ատելութք, քինահաճութք, ,
չարութք, նենգելով, քամահե-
լով, զչարելով, սուտ վկայելով,
բամբասելով, արհամարհելով և
զառաջնորդս եկեղեցւոյ և զվար

դապետս՝ և զծերս և զտղայս ,
 և զայլոց իրաւն սուտ առնելով՝
 և զիմ սուտն իրաւ , զայլոց փո-
 քը մեղքն մեծ համարելով՝ և
 զիմ բաղումն ծածկելով , զայլոց
 շիւղն գերան կարծելով՝ և զիմ
 գերանն շիւղ , զայլոց բարին չար
 ասելով՝ և զիմ չարն բարի , զայ-
 լոց լոյսն խաւար տեսանելով՝ և
 զիմ խաւարն լոյս , զայլոց առա-
 քինութին մարդահաճութի դա-
 տելով՝ և զիմ մարդահաճութի ա-
 ռաքինութի . և յանդուգն լի-
 նելով՝ ի մէջ բանից անկանե-
 լով , լըբելով , ի խրատուց երես
 դարձուցանելով՝ և առաջի ծե-
 րոց լուռթք ոչ կալով , և հրա-
 մանաց և բանից նց ոչ լսելով :
 Ուխտ դնելով և ոչ կատարելով

և անյուսութեան ՚ի խորս տրտմուն
անկանելով . զպատուիրանս ո՞յ
արհամարհելով , ո՞ք գրոց ունկն
չդնելով , ՚ի ո՞ք հրեշտակէն իմմէ
չակնածելով , և ՚ի բարեաց թա-
փուր լինելով , ընդչարսն խըն-
դալով , զբարեկամսն առելով ,
զթշնամիսն չսիրելով , զատելիսն
աստուծոյ չատելով :

Ո՞թէ՝ զորքանուն ո՞րո՞ղ կա-
րացից յայտ բերել որ բաղում
են քան զաւաղ ծովու . քանզի
մեղուցեալ եմ այ և ագահութեան ,
արծաթասիրութեան , խաբելով ,
աւելի առնելով և պակաս տա-
լով , վաճառասիրելով , կծծելով ,
դաղտ գողանալով , յայտնի յա-
փշտակելով և զրկելով : Աւելի
ստանալով , աղքատին չողորմե-

լով, առ օտարսն չդթալով, զեղ-
բարս չսիրելով, զիարօտեալսն
չդարմանելով, զհիւանդն չտե-
սանելով, տկարին չսպասաւորե-
լով, զաղքատս արհամարհելով,
զհարուստն գովելով, յաջողե-
լոցն ծառայելով, ունեւորացն
սուտ հաճութիւ առնելով, աչա-
ռելով, և մարդահաճոյ լինելով:
Սուտ երդուելով, և զած՝ ՚ի
բարկութիւն շարժելով:

Ո՞եղայ մեղայ և քան զհող
երկրի ծանրագոյն մեղայ. քանզի
մեղայ ոյ և որկրամոլութք՝ ՚ի
կերակուրս և յըմպելիս ցանկա-
նալով, աւելի առնլով և անյադ-
ուտելով, զորովայնս խճողելով,
առանց ժամի և ժամարձակի ճա-
շակելով, զպահսն արհամարհե-

լով, առանց մեծի հիւանդուն
զգինին սիրելով, զմարմնոյս
դարմանն հոգալով, զորովայնս
պաշտելով, և խաչին քի թշնամի
անուանելով, և լուսաւորչին կա-
նոնաց սևերես լինելով:

Ո՞ւղուցեալ եմ իմ նը կար-
գիս՝ ծուլութ և հեղդութե,
անժուժկալ լինելով, տգիտա-
նալով, զուսումն ատելով, դա-
տարկ կենալով, զնը գիրս ոչ
կարդալով, քնով դանդաղելով,
և 'ի ժամատեղն ծանրանալով,
որթուն ոչ կալով, և պատմուն
նըց միտ ոչ դնելով, բազմախօ-
սութիւն առնելով, սաղմոսի ա-
կանջ ոչ դնելով, և կամ ձեռա-
գործով յապաղելով, յօրանըն-
ջելով, ձգտելով, ձանձրանալով,

յոց հչերկնչելով, ՚ի հըապարակ
նստելով շատախօս լինելով, ՚ի
թատերս և ՚ի ծաղըս լկտեաց հեշ-
տանալով, և ծաղը ածելով:

Արեղայ այ մեղայ մեղայ և
պոռնկական խորհրդով, գիճու-
թք, աղտեղութք, բղջախոհու-
թք, վավաշոտ ցանկութք, զա-
նազան և զազիր խորհրդով, ՚ի
գիշերի և ՚ի տունջեան պէս պէս
կերպարանօք՝ քնով և արթնու-
թք, և արատ հայելով, կատակ
երգելով, անամօթ լինելով, լըր-
բելով, ցոփ խօսելով, և տռփա-
կան մարմնաշարժութք զմիտս
աղտեղելով՝ առ իգականս և առ
արուականս, առ անասնականն
ապականեալ խորհրդով մեղան-
չելով, և առ ամ մոլորական պատ-

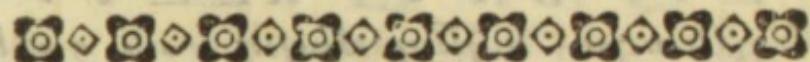
ըանս՝ Երազական վորձութեց,
քնոյ և տըթնութեց՝ որ ՚ի ժա-
մու և տարածամու անկեալէ ՚ի
վր տառապեալհոգւոյս , զոր
չարին յօժարութեց մեղուցեալ
եմ տստուծոյ :

Խւարդ՝ ահա յայտնեալհը-
րապարակեցի զորալիսութի մե-
զաց իմոց առաջի ոն և տպա-
շուեալ զղջացեալ եմ յամէ , և
եկեալ ՚ի խնդիր թողութեց սը-
խալանաց իմոց : Եւ դու հայր
մեր և նը որ հայցեա զգթուին
ոյ , և շնորհեա քաւութի ինձ
յայ՝ հրամանաւն զոր ունիս ՚ի
քրիստոսէ ոյ . որում փառք և
գոհութի և այժմ և միշտ և յա-
միտեանս յաւիտենից , ամէն :

Աշօթք արձակման՝ արտրեալ մեծի
լսաբունապետին Գրիգորի ։

Աղոթմեսցի քեզ մարդասէրն
ած, և թողութի շնորհեսցէ
ամ յանցանաց քոց խոստովանա-
ցելոցն և մոռացելոցն . և ես կար-
գաւս քահանայական իշխանուն
և հրամանաւն ածային, թէ զոր
արձակիցէք յերկրի՝ եղեցի ար-
ձակեալ յերկինս, նովին բա-
նիւն արձակեմ զքեզ յամմաս-
նակցութէ մեղաց քոց ՚ի խոր-
հրդոց ՚ի բանից և ՚ի գործոց՝
յանուն հօր և որդւոյ և հոգ-
ւոյն ոքյ: Եւ դարձեալ տամ
զքեզ ՚ի խորհուրդս սուրբ ե-
եկեղեցւոյ, զի զոր ինչ գործի-
ցես բարիս՝ եղեցի քեզ ՚ի բա-

ըեղործութիւն և ՚ի փառս հանդերձեալ կենացն , տմէն :

Աշօթք գարձելոցն ՚ի զշշումն ապաշ-
խարութեան :

Ինսկիզբն ած և անհասանելի՝
բաց զայս սրտի իմայ բանիւ
գիտութե քո՝ բաւական լինիւ
գոհանալ զանուանէ քումմէ ,
զովել և փառաւորել զքեզ և
արժանապէս գնալ ՚ի ճանա-
պարհս քո :

Դաշտաւոր արդար՝ Եղիայնո
մտեա՛ առիս բազմամեղս քոյով
մարդասիրութե զի Եղիելի եմ
մեղօք՝ զեղիսեալ անօրէնութիւ
և զազել գիշութ զմարմինս իմ

ապականեցի։ Որ էիր յառաջ
էականութեն ած ընդհօր՝ ընդ
մեզ հաճեցար բնակիւ ընդ հո-
ղեղինացս, և ընդ մարդկան շրջե-
ցար ընդ մեղաւորացս, թող տր
զմեղս իմ և թեթևացն զծանրա-
բեռնեալս՝ ժտելով հայցեմ՚ի
քէն, զի ժամանակ է ապաշ-
խարութեան։

՚Իքէն հայցեմբազումողորմ
ող աղբիւր կենաց՝ լուսաւորեա-
գաչս սրտի իմոյ լուսով գիտուե-
քո։ Յոյս աշխարհի քն, ծա-
դումն անձառելոց լուսոյ,
կեանք՝ որոց սիրեն զքեզ, կե-
րակուր անսպառելի, կենդա-
նութիւն յաւիտենից։

Նըով հոգւոյդ ոքյ՝ հալեա-
զպազումն ձմեռնացեալ սրտի ի-

մց, որ ձուլեալէ եղեկի գոր-
ծովք անօրէնութէ : Ուղղեա
քո ածային զօրութէ զանուզ-
շայ խորհուրդս իմ չար ուղե-
կանին աստի կենացս :

Պ'րագ ճշմարտուե և ճառա-
գայթատու մերկեա յինէն զխա-
ւար մթացեալ մեղացս : Զեղե-
լիս մեղօք յիշեա քո ածութէ գ-
յահագին աւուրն յայնմիկ ա-
հեղ մեծի դատաստանին :

Վ.լէ կոծելց նաւահանգիստ
և լիութի ունայնացելոցս յար-
դորութէ և ունողիս զանօրէ-
նութի չար գործովք : Ի չարիս
չորչարեալէ անձն իմ, զինչ ա-
րարից մեղուցեալ անձամբս
պէս պէս ախտիւք պշտեցայ յա-
նառակութէ . լըկեցայ ՚ի հայ-

ըենական լուսոյն . ջնջեցի զձե-
ռագիր որդէ գրութե կենաց .
Զեռուցի զհուր յաւիտենական :

Այս սրտիւ կորդամ առքեզ
ամենասուրբդ ած . վոսնդելոյս
օդնական , վիրաւորելոյս թշ-
ժիշկ , տեղի տարակուսելոյս .
Կորուսելոյս խնդրօլ , մոլորելոյս
և գերելոյս դարձուցիչ , ապա-
ւեն ամեցուն որք կարդան . առ-
քեզ : Տնւր տառապելոյս և առ-
ըակաւակելոյս գերելոյս . ՚ի սատա-
նայէ զմեծ քո զոլորմութիւն :

Ի՞նա հասեալ եմ ՚ի դուռն
մտհու . չարացար գործովք իւ-
մովք , զաշո իմ ՚իւվեր համբառ-
նամ առքարձրեալ որդ և քա-
րերար . հայցեմ ՚իւքէն՝ բաց ըլ-
դուռն ոզորմութե մելուցեալ

Հոգւց իմց , ոնց բացեր աւա-
զակին զդուռո՞ն դրախտին քո .
և մի' ամօթալից դարձուցաներ
զիս 'ի քո առատ ողորմութէ ,
զի գին եմ սը արեան քո . յիշեա
զիս և ողորմեա ինձ ած :

Որ անելև անսկիզբն ես՝ ա-
նստեղծ և արարիչ ամ արարա-
ծոց . որ ոչ աշխարհս տանել ըզ-
քեղ կարէ , և ոչ երկինք բովան-
դակել կարեն . 'ի վեր ես քան
զերկինս և անբաւ քան զծագս .
երկելիք և աներեցթք բովան-
դակեալ են առաջի քո :

'Դու տիրես ամցուն և հրա-
մանաւ քո կառավարին ամ ա-
րարածք : Դու աղքատացուցա-
նես , և դու մեծացուցանես .
դու սպանանես հարկանես և բը-

Ժշկես : Դու ես ած իմ և վը
 կիչ վոտնգելոց ՚ի սատանայէ ,
 առայլացուցիչ հիւտնդիս մե-
 զօք , ընդունօղ աղօթից և կա-
 տարիչ խնդրուածաց . նայեա
 որ ՚ի պաշտամանս իմ , և ընկալ
 զիս մարդասիրութեամբ . քո :

Ո՞ի ըարկութեք քո իսրատեր
 զիս , և մի՛ սրամնութեք քո յան-
 դիմաներ զիս . զի գու ես որ և
 արտրիչ , հայր և ստեղծիչ , և ես
 առ ովլ երթիցեմ զի օգնութի-
 իմ ՚ի քենէ : Հայեաց ՚ի պաղա-
 տանս իմ , և ընկալ զիս մարդասի-
 րութեք . զի քեղ մեղոյ և զքեղ
 աղաչեմ և զքեղ խոստովանիմ :

Ո՞եղոյ յերկինս և առաջի-
 քո . մի՛ ընդ դատեալսն տանջեր
 զիս , և մի՛ ընդ դատապարտեալսն

ողատուհասեր • այլ ընդ կամա-
 քարս կամոց քոց ընկալցիս և
 ընդ պահօնու պատուիրանոց քոց
 պահեա զիս • զի թէ առանց նե-
 րելոց զբաղում յանցանս իմ քըն
 նես , ապա ընդունոյն է ինձ
 խոստումն յարուե . և հուր գե-
 հենին է ինձ ժառանգութիւ . և
 եթէ զբատարկաքսնութիւ իմ
 և զանդէպ զայլ անօրէնութիւ
 իմ ինդրեսցես յինէն , ապա
 երանեմ չեղելոցն յորովայնէ .
 չայեա որ ՚ի պաղատանս իմ և
 ընկալ զիս մարդասիրութետ քո •
 Ազորմեա ինձ որպէս քանա-
 նացւոյն , ոնզ պոռնկին , ոնզ մաք-
 ստորին . և գթա յիս ոնզ յա-
 նառակ որդին . և որոնց աւաղա-
 կին շնորհեա բազում յանցա-

նաց իմոց զթողութեան ընկալ զիս
ռակ զհայհցիչն և զհալածիչն ։
Վարատեցա զխաւար մեղաց յա-
չաց իմոց ։

Ի՞նց զաջս իմ զլցեալս երկ-
նային ցանկութեան երկնային լու-
սովդ ։ և բժշկութան զվերաւորեալ
լեզուս իմ ՚ի բանքասանաց ։
Սրբեան զսիրտ իմ ՚ի չոր և ՚ի
պիտի խորհրդոց վասն զի քեզ
ցանկում ունդ իմց քարերարիւ և
գաղմագութիւնից արտրչեղ ։

Ա՞ի յաւիտենական ամօթովն
ամաշեցուցաներ զիս ։ և մի՛ տ-
հեղ դատաստանուն դոզոցու-
ցաներ ։ Միտիւելերական հրապա-
րակաւն զիս յանդիմոներ ։ և մի՛
աններելի տանջանացն մատներ ։

Ա՞ի սոսկալի հրովիս սլատու-

Հասեր • այլ փրկեա՞ զիս ՚ի հրոց-
եալ հնոցէն , ՚ի հրտհոսեալ գե-
տոցն և յորդանցն չարաթունից ,
՚ի հանապտղորդ նեղութէն և ՚ի
կըճտել ատբամանցն . Եւ բնա-
կեցն զիս ընդ կամարաս կամաց
քոց յանանցական կետնան : Զի
ընդ նոսին արժանի եղէց գո-
հանալով փառաւորէլ ոճայր և
զորդի և զնք հոգիդ , ամեն :

Աղօնք զօրաւոր արյն Գրիգորի նո-
րեկացւոյն հրեշտակալան վարդապե-
տի , վու արեանն առն իերասույին ամ-
քեծութէք , և հասցեն ողորմութէքն :
Գլուխ . ԱԵ

Արեդակն արդար Ճառա-
գայթ օրհնեալ լուսոց կեր-

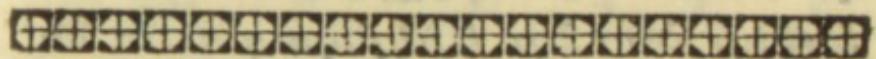
պարան . փակութ անձկութե .
 բարձրեալ անքննին . զօրեղ ան
 պատում . բարցյ բերկութի .
 յուսոյ տեսութի . գովեալ երկ-
 նաւոր . թագաւոր փառաց . քն
 արարիչ . խոստովանեալ կեանք .
 Եւարդ՝ զթերութի . վըիպանաց
 բազմասիսալ ձայնի եղիելցս . ա-
 մենազօրդ բանիւ լցեալ , մա-
 տունցես յալերս հաճութե հօր
 քում բարձրելց . Որ վասն իմ
 'ի վորձ եկիր անիծից , կերպա-
 րանեալ զիմ նմանութի . ամե-
 նեին կենաց օրհնութի , վերնոց
 և ներքնոց բարեինամօղ տեսուչ
 համայնից . Զի թէ յանձն ա-
 ռեր մեռանիւ վասն իմ՝ ած և
 տրդ քոլորեցուն ո՞րչոփի հաճեա-
 ցիս առաւել և այժմ վտանգա-

ւորս կրից կարեկցել, ընդիմ
աղարտաւորիս միշտ աղօթելով
ազգակցաւ մարմնոյդ առելոյ ՚ի
մէնջ առ համապատիւդքո հայր,

Եւ վասն արեանդ պատուա-
կանի միշտ մատուցելոյ ՚ի հա-
ճուի կամաց առաք չիդքարձ-
ցին վտանդք մեղուցեալդատա-
պարտելոյս . թողցին պարտիքն .
սպաքինեսցին ամօթն . մոռասցին
պատկառանքն . բարեգործեսցին
դատակնիքն . սատակեսցին որ-
դունքն . վերասցին լան . հան-
դարտեսցէ կրճումն ատամանցն .
սպառեսցին ողբքն . հատցին ար-
տասուքն . մերժեսցին սուգն .
հալածեսցին խաւարն . վատնեսցին
հուրն սաստկութե . հերքեսցին
աանջանարանքն . բազմօրինակք .

Այկեսցե՞ն գթութիք կամու-
 զիդ և պարզեողիդ կենաց ամե-
 նից . ծագեսցի լոյսդ . արտգես-
 ցէ փրկութիդ . հասցէ օդնու-
 թիդ . ժամանեսցէ այցելութիդ .
 կանխեսցէ ցողդ ողորմութե .
 յառաջեսցէ արբուսցէ զանդաս
 տանս պտօքեալ անկետը ոսկե-
 րացս թշուառութ ՚ի վեհն մա-
 հու . ծաղկեցուսցէ պտղաբե-
 րեսցէ քաժակիդ Երկնաւոր ար-
 եան կենարսրիդ՝ զերկիրս խը-
 նամեալ աւուրն լուսոյ . որ ան-
 ծախապէս միշտ ոլտարագի յի-
 շտակ կենաց փրկուե հոգւոց
 ննջեցելոց . Զի ամիւ մահաց-
 եալ հոգիս մարմնովս մեղաց՝ շը-
 նորհօք քո գլթած՝ ՚ի քեղ զա-
 րացեալքև նորոգեցաց , զատ-

եալ՝ ի մեղսց անմահ կենդանութ
՚ի յարուեն տրդարոց, հօրքում
օրհնեցեալ։ Ընդ որում քեզ
փառք, և հոդացոյ սրբոյ բարե-
բանութիւն վայելչական գոհու-
թեամբ, այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից, ամէն։

Աշօթք զօրաւոր ՌԵՋՆ ԳՐԻԳՈՐԻ Նա-
րեկացւոյ հրեշտակական վարդապետին
առ ՚ի պահպանութիւն ՚ի դիւէ և ՚ի քակ-
առումն զօրաւթեան նորա։

Գլուխ։ ԴԻ

Յաւիտենական բարերար
և ամենակալ ստեղծիչ
ըւսոյ, և յօրինիչ գիշերոյ ։
կեանք ՚ի մահու, և լոյս ՚ի խա-

ւարի . յոց տկն ունողաց , և եր-
 կայնմտութիւն տարակուսելոց , որ
 ամենաբուեստ խմաստութեք քո
 դարձուցանես յայգ զստուերս
 մահու , աննուաղ ծագումն և
 անմուտ արեգակն . քանզի ոչ
 զօրէ ծածկել զփառս տրութե
 քո խաւար գիշերց : Որում
 կրկնի ծունը երկրպագունե ամ
 եղելոց՝ երկնաւորաց և երկրա-
 ւորաց , և սանդարամետականաց .
 որ լսես զհեծութիւն կապելոց ,
 և հայիս յաղօթս խոնարհաց , և
 ընդունիս զինդրուածս նոցա .
 ա'ծ իմ և թագաւոր իմ . կեանք
 իմ և ապաւէն իմ . յոյս իմ և
 վստահութիւն իմ . յա՛ք աճդ-
 ամենայնի . ա'բդ հանդուցեալ
 ի հոգիս սրբոց . միսիթարութիւն
 Ը

վշտաց՝ և քաւտրան մեղուցելոց, որ գիտես զնամ յառաջ քան
 զլինել նոցա • առաքեա զպահ-
 պանողական զօրութիւն աջայ քո,
 և փրկեա զիս յերկիւղէ գիշերի
 և' ի դիւէ չորե : Որպէս զի ըզ-
 յիշատակ սոսկալի և սուրբ քո
 անուսանդ՝ միշտ համբուրեալ
 շրթամբք հոգւոյ՝ ըղձուեն շըն-
 չոյ , կեցից պահպանեալ ընդ-
 այնոսիկ՝ որ կարդան զքեղ ՚ի
 քոլոր սրտե :

Եւ' ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նը-
 շանիդ , զոր ածային արեամբ քո
 ներկեալ նորոգեցեր , և' ի նոյն
 շնորհ որդէգրութեն զմեղ մկր
 տեցեր , և' ի փառս պատկերի քո
 նկարեալ յօրինեցեր , այսու
 պարզեօք ածականօք՝ ամաչես-

ցէ՛ սատանայ • քակտեսցին մեքե-
 նայքն • բարձցին որոգայթքն •
 պարտեսցին մարտուցելքն • պա-
 կասեսցին զէնքն սայշասուրք •
 մերժեսցի մէգն • փարատեսցի
 խաւարն • մեկնեսցի մառախու-
 ղըն : Բազուկ քո հովանասցի ,
 և աջ քո կնքեսցէ՛ • վասն զի գը-
 թած ես և ողորմած , և անուն
 քո կոչեցեալէ ՚ի վը ծառայից
 քոյզ : Եւ քեզ ընդ հօր՝ հոգ-
 ւովզ ոքվ փառք և իշխանութ
 յաւիտեանս յաւիտենից ,
 ամէն :

Աղօթք զօրաւոր սբյն Գրիգորի նաւ-
բեկացւոյ հրեշտակական վարդապե-
տի . ՚ի վախճանի մերձ գոլն ուրուք՝
յամենևին զօրութե՛ ՚ի քաւութե՛ մե-
ղաց , առ տէր ասելիւ :

Գլուխ : ՀԳ

Ուագաւոր բարձրեալ հզօր
ահաւոր՝ օրհնեալու միայն
ար յն քն , քն է փոխարկել յա-
նակնկալս կենաց յուսահատուե՛
զսատակիչ անէծս՝ առ կեցուցա-
նօղ օրհնութե՛ս : զպարսաւանս
վհատութե՛՝ առ զուարթացու-
ցիչ գովուի . ընդ ամօթոյն՝ հա-
մարձակութե՛ . ընդ պատկառա-
նացն՝ պատիւ . ընդ տարագրու-
թեն՝ յոյս բարութե՛ . ընդ բա-
ժանմանն՝ ակնկալուի միուե՛ .
ընդ սպառնականացն բանից՝ ո-

ղոքական սփոփանս . ընդ միան-
գամ դատապարտութեն՝ կրկին
աղատութիւն :

Ողորմեած տէ՛ր՝ մահու մեղա-
պարտիս յաւուր արձակման շըն
չոյս կենդանութեն , մինչ տչացս
ողորմագին հայեցուածս՝ ի բար-
ձունս կողկողիցի , զբաղմարկած-
եան ուղւոյն զանզերծ ընթա-
ցիցն զանփախչելին ճանապարհ
յաչս բերելով մտացս տեսմամբ
ամիւ վտանկեալ . և՝ ի յերդ բնա
կութեն յարկիս նկատեալ յե-
լիցն շաւիլ , թշուառացեալ կի-
սամեռութե , դիմօք այլայլու-
թեան , տատանմամբ մատանցս ,
կարկամ հառաջմամբ . , նուազ
հեծութե՝ նրբական ձայնիւ ,
յոդի թախծուեն յոքնամահնեայ

տարակուսանաց՝ ՚ի խորոցս ա-
 ներեռութից զգործեցելոցս ող-
 բալով հառաջեմ: Կարօղես բա-
 րեգութ՝ և անդ հրաշագործել
 յաւետ զօրեղութք՝ ասելով,
 թէ ողջ եղիջեր յոգւոյդ խոր-
 տակմանէ . և կամ թողեալ լիցին
 քեղ մեղանք քո . կամ թէ Երթ
 ՚ի խաղաղութ սրբեալ ՚ի մեղաց-
 եւ զոր յայնմ ժամու ոչ ժա-
 մանեցից պաղատել, այսօր ըն-
 կալցիս մարդասիրադէս, ովլ եր-
 կայնամիտ բազմաշնորհ ամենա-
 կեցոյց : Յորժամ՝ որ այժմս
 բանտպաճոյձ խրոխտածայն սի-
 գացօղ բարձրապարանոց՝ ան-
 կեալ դնիմ՝ դի անկենդան . կար-
 կեալ ՚ի խօսից . կաշկանդեալ ձե-
 ռօք . լքեալ անդամօք . խփեալ

շրթամբք • կափուցեալ աչօք •
 Տախտակ անշարժուն • կոճղկի-
 սայրեաց • արձան անզգայ • պատ-
 կեր անբարբառ • գոյութի ան-
 ցունց • ողորմելի տեսիլ • աշխա-
 րելի կերպարան • ողբալի օրի-
 նակ • եղկելի դէմք • արտասուե-
 լի նմանութի • լուցեալ էզու •
 ցամաքեալ խոտ • թօթափեալ
 ծաղիկ • ծորեալ գեղ • շիջեալ
 ղամբար • դատարկ կոկորդ • խո-
 պանացեալ սիրտ • աղխեալ աղ-
 դարան • սպառեալ աղբիւր •
 Թալիացեալ մարմին • ժողխեալ
 որովայն • քակտեալ տաղաւար •
 կոտորեալ ոստք • բաժանեալ
 յօդք • հատեալ ծառ • սղոցեալ
 արմատ • թողեալ տուն • հընձ-
 եալ արտ • ստորախուղեալ բայս •

օտարացեալ բարեկամ. մոռաց-
 եալ պահեստ . թաղեալ գար-
 շութիւն . մերժեալ ատելի .
 բարձեալ խէթ . անարգեալ կը-
 մախք , և իբր զանպիտան առ ոտն
 կոխեալ : Կարօտեալ այլոց մաղ-
 թանաց , որք զհաւատոց թշուա-
 ռիս՝ ձայնիւ նուագեալ աղերս
 հառաջման , ցօղով արտասուաց՝
 բարերարիդ գթութե՛ ՚ի բար-
 ձունս տարածանեն : Զառքեզ
 դարձն յեղանակեն յարգահա-
 տելով , զոր օրհնեմ . զնշան խա-
 չիդ փրկութե՛ , զոր երկրպա-
 գեմ . զյարութեն ճշմարտուի ,
 որում հաւատամ . զփառացդ քո
 յայտնութի՛ , զոր փառաւորեմ .
 զդատաստանիդ ահաւորութի՛ ,
 զոր խոստովանիմ . զբանիցդ

յանդիմանութիւն, յորմէ զար-
 հուրիմ. զհոգւցդ սրբոյ ինձ
 ուղեկցութիւն, զոր պաշտեմ. զօծ-
 մանդ տեառնագրութիւն, զոր և
 համբուրեմ. զթագաւորելն ընդ
 քեզ՝ առ յա, որում պաղատիմ:
 Արդ լքաւ՝ մերժեցաւ՝ բար-
 ձաւ՝ տրոհեցաւ՝ փախեաւ՝ որ-
 բացաւ՝ տեղի ետ կցորդութիւն
 զուգութեն կենցաղոյս կենդա-
 նութեն. և յուսոյդ որ ՚ի քեն
 պարգև՝ մնացական և անջնջա-
 կան յիշատակարան պահեցաւ:
 Տես ողորմութեն ՚ի տարակու-
 սանս վտանգելոյս՝ միայն բարե-
 գութ փառաւորեալ որդին այ,
 քաւել՝ բժշկել՝ կենագործել՝
 պաշտպանել՝ նորոգել՝ նկարել՝
 կանգնել՝ հաստատել՝ վերստին

ստեղծագործել յերջանիկն ա-
 նարատութի . քո՞ւ է կարողութի ,
 քո՞ւ է փրկութի , քո՞ւ ողորմութի .
 չի՞ք քո անկարութի , այլ ամե-
 նեին զօրութի , բարձրութի ,
 իշխանութի , անվախճան թագա-
 ռորութի , իսկութի , ինքնութի ,
 ամենատեղի բացարձակութի ,
 բարերարութի , լուսաւորութի .
 փառաւորեալ տիրապէս , ան-
 պակաս և անյաւելուած , խըն-
 կեալ խորհրդով անթարգանել
 եաւ յերրորդութեղ սրբում ,
 գոհաբանեալ յաւետ և ևս տռ
 սմին ՚ի նցյն պաշտօն հաւասա-
 րութե միապատիւ զուգակա-
 նութե , երեկ և այսօր՝ և յա-
 ւիտենից յաւիտեանս , ամէն :

՚Ի խորոց սրտելից Խօսք ընդ այս ԶԹ-

Էւ տը . կեանք և արարիչ .
ողորմած . գթած . լոյս .
Երկայնամիտ . անոխակալ . մար-
դասէր . ամենագութ . պար-
գևատու . փրկիչ . օրհնետլ .
գովեալ . բարեբանեալ . Դարան
ամրութեն . պատսպարան վստա-
հութեան . առանց նենգութեն
բարի . առանց խաւարի ճառա-
գայթ . քաւիչ մեղաց . ողջացու-
ցիչ վիրաց . անհասանելեաց հը-
նարք . անմատչելեաց հպաւոր .
անյուսութելք . անուն քո խոս-
տովանեալ՝ այս որդի . և հօր քո
ընդ քեզ հզօրի և ահաւորի , և
հագւոյդ ամենակալի և ընդ քեզ
Երկըպագելոյ՝ վառք և պաշ-

առ գոհաբանութե , յաւիտ-
եանս , ամէն :

՚Ի Խորոց սրամից խօսք ընդ այս ԽԱ

Արդի այ կենդանւոյ օրհնեալ
յամի՝ հօրդ ահաւորի անքըն
նին ծնունդ, որ տկտրանայ առ
շի քէն և ոչ ինչ։ Որ ՚ի ծաղել
անստուեր նշուլից ողորմութե
քոյ փառաց, հալին մեղք։ հա-
լածին դեք։ ջնջին յանցանք։
խզին կապանք։ խորտակին շըւ-
թայք։ կենդանածնին մահաց-
եալք։ բժշկին հարուածք։ ող-
ջանտն վէրք, բառնին ապակա-
նութիք։ տեղի տան տիրութիք։
նահանջին հեծութիք։ փախնու

խաւարն . մեկնի մէդն . մերժի
 մառախուղն . փարատի մռայլն .
 սպառի տղջամուղջն . վերտնայ
 մութն . գնայ գիշերն . տարագրի
 տագնապն . չքանան չարկին .
 հալածին յուսահատութիքն . և
 թագաւորէ ձեռն քո ամենա-
 կար՝ քաւիչդ ամենայնի . Որ ոչ
 եկիր կորուսանել զմարդկան ո-
 գիս՝ այլ կեցուցանել , թողինձ
 զանթիւ չարիսն իմ բազում ո-
 զորմութեա : Զի դու միայն ես
 յերկնի անձառ , և յերկրի ան-
 զննին . ՚ի տարը գոյի , և յեղքա
 ծագաց աշխարհի . սկիզբն ամի ,
 և յամի . ամ լըմամբ օրհնեալ ՚ի
 բարձունս . և քեզ ընդ հօր և
 հոգւցդ սրբայ փառք յաւիտ-
 եանս , ամէն :

՚Ի Խորհ սրտից խօսք լնդ այ։ ԺԲ

Ականկար քաղցրութե՛ տէ՛ր ած
Հզօր՝ զդառնացողիս զաղա-
շանս։ մատի՛ր գթութե՛ առ պատ-
կառեալս դիմօք։ վարատեան ա-
մենապարգիւ՝ զամօթական արխ-
րութիս։ բա՛րձ յինէն ողորմած՝
զանբերելի ծանրութիւնս։ ան-
ջրպետեան հնարաւոր՝ զմահա-
ցու կրթութիս։ աւարեան միշտ
յաղթօղ՝ զխաքողին հաճութիս։
բացադրեան վե՛րնային՝ զմոլելոյն
մառախուղ։ կնքեան կեցուցիչ՝
զկորուսչին ընթացմունս։ ցըր-
ուեան ծածկատես՝ զըմբռնողին
չար գտմունս։ խորտակեան ան-
քննին՝ զմարտողին դիմեցմունս։
ՏՌՆԱԳՐԵԱՆ քո անուամբդ ըզ-

լուսանցոց Երդ յարկիս ։ պար-
 փակեա քո ձեռամբդդ զառաս-
 տաղ տաճարիս ։ գծագրեա քո
 արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս ։
 կերպացն զքո նշանդ ՚ի հետս Ե-
 լից մաղթողիս ։ ամրացն քո ա-
 ջովդ զհանգստեանս խշտի ։ մաք-
 րեսցես ՚ի հաղբից զծածկարան
 անկողնոց ։ պահեսցես քո կամօ-
 քըդ զտառապետ անձն ոդ-
 ւոյս ։ անխարդախ արասցես զքո
 շնորհեալ շունչ մարմնոց ։ կա-
 ցուսցես շըջափակ զպար զօրուդ-
 երկնայնոյ ։ կարգեսցես ՚ի դիմի
 ընդդեմդիւացն դասու։ Տուր
 հանդիսա բերկրուե մահահան-
 դոյնս նիրհման ՚ի խորուե գիշե-
 րիս ։ բարեխօսութ հայցուածոց
 ոք ածածնիդ և ամընտրելոց ։

Ամփոփեալ պարուբեան զպատռ
 հան տեսութեց զգայարանաց
 իմաստից անզարհուրելի զետեղ-
 մամբ՝ ՚ի ծփական խռովուեց,
 կենցաղական զբաղմանց, անրջա-
 կան երազոց, խօլականաց ցնո-
 րից, յիշատակաւքոյուսոյդ ան-
 վասելի պաշտպանեալ: Եւ ըս-
 թապեալ վերստին ՚ի ննջմանէ
 ծանրուե, ամենազգաստ արթ-
 իութենորոգ զուարթութե
 ՚ի քեզ արձանացեալ, զայս ձայն
 մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւատոց
 քեզ ամենօրհնեալ թագաւոր
 փառաց անձառից, փառաթանո-
 ղաց երկնադումար խմբից եր-
 գակցեալ՝ յերկինս առաքել: Զե-
 դու փառաւորել ես յամարարա-
 ծոց յաւիտնս յաւիտնից, ամեն:

Մաշնոնք առ ար ոծոծինն ետք ու
սուրբն այ ։ յէտ էլեսոցէին տու։

Ա	ածին ամէնօրհ	նեալ.
	զպաշտանս մեր ըն	կմլ.
'ի հանդստեան ժամուս հաս	եալ.	
առքեղգոչեմք անձամբ թախժ	եալ.	
Բանին կենաց բարձօղ ե	զեր.	
զած մարմնով պարագրե	ցեր.	
առ բանն ած բարեխօս	լեր.	
'ի փորձանաց ըզմեղ փը	կել.	
Գովեալես դու փայտ փը	կութե.	
ամէնօրհնեալ յաղթօղ նը	շան.	
'ի գիշերիս ըստուերա	կան.	
ծագեա մեղ զլոյսդ արփիս	կան.	
Դողան 'ի քէն գունդք խաւա	ըին.	
ամենահրաշ զէն արար	չին.	
ըզմեղ պահեա շնորհիւ քոյ	ին.	
'ի գիշերիս աղջամըդ	ջին.	
Երկոտասան նբ առսք	եալք.	
եօթանասուն աշակերտ	եալք.	
յանձառ լուսոյն լոյս անուան	եալք.	
որթոյն կենաց պլոտղորեր	եալք.	

ԶՃԵՂ աղաւնմք արտասուա	գին •
և պաղատիմք կողկողա	գին •
վանիչ լերուք դիւաց գըն	դին •
ոչ մերձենալ առ մեղ չա	ըին ε
էին ընտրեալք բանին կե	նաց •
գումարք դասուց տեսանո	զաց •
որք զապագայն ժամանա	կաց •
դուշակեցիք հոգւով շնոր	հաց ε
Ընդ մեղ լերուք աղօթա	կից •
որք աստուծոյ էք խօսա	կից •
փըրկել ըզ մեղ ՚ի վտան	գից •
՚ի յարթնութեան և յերա	զից ε
թագաւորին երկնաւո	րի •
երկըսպագող ՚ի յարդան	դի •
մեծ կարապետ սուրբ ամեր	դի •
միջնորդ կենաց և օրի	նի ε
Ժամանեա մեղ ՚ի յօդնու	թիւն •
զի մի՛ մոցուք ՚ի փորձու	թիւն •
մաքուր մարմնով լինիլ ՚ի	քուն •
արդար հոգւով մնալ ար	թուն ε
՚ի քեն հայցեմք արտասուա	գին •
նախավկայ տեառն արար	չին •
ոք ստեփաննոս բացօշ զեր	կին •

տեսօղ զախոռւս յաջմէ ծնո	դին :
ՀԵր բարեխօս արեամբ քոյ	ին :
աալ մեղ հանգիստ ՚ի յանկո	դին :
արթուն լինիլ յառաւո	տին :
բարեբանել զլոյսն անքըն	նին :
խնդրեմք ՚իքէն հոյր պատուա	կան :
լուսաւորիչ ազգի մարդ	կան :
ոոր ոը գրիգոր պետ սլարթև	եան :
ԵԵր մեղ սլարիսպ և պահա	պան :
ծալնողաբար ՚ի մեղ գը	թա :
զգրուեալ որդիքս քո ժողով	եա :
յուրախութիւն ըզ մեղ կոչ	եա :
և ՚ի բարին առաջնորդ	եա :
վենդանարար թագաւոռ	բին :
դուք ճշմարիտ զինուորք նը	մին :
ոք մարտիրոսք վըկայք փըրկ	չին :
որք յաղթեցիք զթըշնա	մին :
ճօրըն լուսոյ միշտ մաղթե	ցէք :
զորդին ընդ հօր աղաչե	ցէք :
հոգւոյն շնորհք մեղ օդնե	ցէք :
և ՚ի բանսարկուեն զմեղ թափե	ցէք :
ջիւնափայլեալ երամք ընտ	բեալ :
չըգնաւորաց դասք երան	եալ :

Թոշնոց երկնից էք նման	եալ+
յայրս և 'ի ծերպըս բընակ	եալ+
Պօղեալ հոգւոց մեր 'ի մար	մին+
լերուք պարխապք ընդդեմ չա	ըին+
զի յաղթեսցուք հակառա	իին+
խորտակելով ըդ զէնս նո	ըին=
Ճրագունք վառեալ լուսով 'ի	լի+
սուրբ կուսանաց դասք երա	մի+
արժան եղեալք առագաս	տին+
և անթառամ սուրբ պըսա	իին+
Մեղ բարեխօս լերուք սի	ըով+
առ տէր յիսուս աղերսե	լով+
'ի փորձանաց զմեղ փըռկե	լով+
յանշէջ հրոյն աղատե	լով+
Յանեղ լուսոյ ածոյ	ին+
լուսոյ ստեղծեալք բանիւ նո	ըին+
զարդարեցայք հոգւով շնոր	հին+
դասք իննեկի զօրք երկնոյ	ին+
Նախախնամել զմեղ փութաս	ջէք+
և յօդնութիւն առ մեղ հա	սիք+
որ յաստուծոյ հրաման ա	ուիք+
ուլ ճշմարիտ մեր սիրե	լիք+
Ըլնորհատու աղդի մարդ	կան+

տէր մեր յիսուս անքըննա	կան •
ըզ մեղ պահեամ միշտ անսա	սան •
աստի մինչ յօր քո գալըստ	եան :
Ողորմութիւն մեղ պարգև	եան •
զիիւտանդ հոգիս մեր բըժըշ	կեան •
՚ի բանսարկուէն ըզ մեղ փըօ	կեան •
և ՚ի չարեաց անփորձ պահ	եան :
Չար իշխանքըն խաւա	բին •
որք ընդ ծառայո քո մարտըն	չին •
քո նըշանաւ սըրբոյ խա	չին •
աներեւոյթ կործանես	ցին :
Պարգևիչ բարեաց մարդ	կան •
յամենառատ յամենես	եան •
պատրաստեցն մեղ անխա	փան •
զպէտս հոգւոյ և մարմնա	կան :
Չուր շընորհեա ինձ արտաս	ուաց :
զի լուացից զգործըս չար	եաց •
արժան եղէց քոց հարսան	եաց •
ընդ իմաստուն սուրբ կուսա	նաց :
Ուահ բարի իմ տէր յի	սուս •
և հաց կենաց սովեալ հոգ	ւոյս •
առաջնորդեա մոլորե	լոյս •
և կերակրեա զմիտս ընդ մարմ	նոյս :

Արբեա զհոգիս յաղոցոյ մե	ղաց •
'ի զանազան չար փորձա	նաց •
տուր ինձ գնալ ըստ քո կա	մաց •
զի արժանի եղեց փա	ռաց ε
Վիրաւորեաց զիս թշնա	մին •
այն որ չկամի զկեանս մարդկոյ	ին •
զիս բըժըշկեա տէր երկնայ	ին •
լուսաւորեա լուսով քոյ	ին ε
Տրտմեալ հոգւոյս լեր ըսփո	փիչ •
ցաւած մարմնոյս լեր դարմա	նիչ •
մոլոր մըտացըս լեր ուղ	զիչ •
ամենառատ բարեաց տը	ւիչ ε
Ռամից սրբոց աղաչա	նաց •
իննեակ դասուց հրեղէն զօ	րաց •
առաքելոց քոց սիրո	զաց •
մարդարէից տեսանո	զաց ε
Ցանկալի հայրապէ	տաց •
և երշանիկ վարդապէ	տաց •
արիւնաներկ մարտիրո	սաց •
և դերագոյն ձըգնաւո	րաց ε
Իեւսապըսակ սուրբ կուսա	նաց •
որք փեսայիդ սպասեն փա	ռաց •
և ամենայն մաքուր ան	ձանց •

Հետեռղաց քոյին կա մաց ։
 Փըսկեա զհոգիս ՚ի տանջա նաց ։
 զաղրատեսիլ յանքուն որ դանց ։
 ւել տուր դձայն քո աւետ եաց ։
 զոր խոստացար քոց սիրո շաց ։
 Քեղհօրդ փառք միշտ առա քեմք ։
 զորդիդ ընդ հօրըդ դաւա նեմք ։
 ըզ հոգիդ սուրբ բարեբա նեմք ։
 երսորդութեանդ երկըօ սլա գեմք ։
 ամէն ։

Աստուծոյ հօր ձեռնտուուեն՝
 օդնականութեանն և յաջո-
 ղութեն՝ դոհութի և փառս մա-
 տուցանեմք՝ ընդ որդւոյ և ընդ
 որդ հոգւոյն, որ ետ կարողութի
 մեղնուաստիցս՝ զսոյն զայս բա-
 րեխօս մեղուցելոց (այսինքն ըզ-
 տեմրակս աղօթից որ երանե-

լոյն Եփրեմի) ներկայ առնել
 տպագրութե՛ : Որք կամին սո-
 վաւ մատչիլ և յանդիման լինիլ
 լալադին դիմօք առաջի աթոռոց
 շնորհացն այ , և լսել զերանա-
 ւէտ ձայն նը՝ թէ մի լար գե-
 րի՝ բազմաց ողբալի . այլ արի
 առ զմիայնակ հոգւոյդ քումըզ-
 կենդանութի՝ զոր չարաչար մե-
 ղօքդ մեռուցեր : Այլեւ՝ որ ըզ-
 սա ընթեռնու՝ ոչ կարօտի ջը-
 րոյն սելովմա առ ՚ի բուժիլ .
 այլ յինքենէ բղխեալ ջուր ար-
 տասուաց՝ լինի աւաղան շնոր-
 հաց և բուժէ զախտս հոգե-
 կան , ընդ նմին և զցաւս մարմ-
 նական :

Խւզինչ ասելի է զաղօթից .
 զի աղօթիցն գոհութի՝ ՚ի սրցն

անդը քան զամենայն է , որով
ինքեանք փայլեցան ՚ի մարմնի՝
զանմարմնոցն ըերելով յինքեանս
զնմանութի , և հաճոյացան այ :
Ընդորս և զմեղ մարդասէրն ած-
քաւեալ ՚ի մեղաց և արդարա-
ցուցեալ ՚ի ձեռն աղօթից՝ փո-
խեցէ յարքայութիւն որդւոյ
իւրոյ սիրելոյ տն մերոյ յի-
սուսի քրիստոսի , որում փառք
յաւիտեանս , ամեն :

ԱԵՐՋ

